

wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedziele i święta uroczyste raz na dzień rano

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazowe wysyłkę dziennie DOPLACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 190

GŁOS NARODU

WYCHODZI DWA RAZY DZIENNIE.

Dziennik polityczny założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

— Rękopisów redakcja nie zwraca. — Reklamacje skierować do Administracji „Głosu Narodu“ w Krakowie. — Reklamacje skierować do Administracji „Głosu Narodu“ w Krakowie. — Reklamacje skierować do Administracji „Głosu Narodu“ w Krakowie.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz, — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukes, H. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schieri, R. Mosse, Friedl, w Berlinie F. E. Coe, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14. Cite de Treviso, John P. Jones & Cie.

Nr. 257.

Kraków, wtorek dnia 29 maja 1906 roku.

ROK XIV

Kości rzucone

Chwila nieuniknionego starcia Dumy z rządem przyszła prędzej, niż można było się spodziewać. Deklaracja rządu, odczytana na sobotnim posiedzeniu Dumy przez prezesa gabinetu ministrów, była zuchwałym wyzwaniem, rzuconym narodowi i jego przedstawicielom przez biurokrację. Parlament rosyjski dowiedział się wreszcie, jaką rolę wyznaczają mu car i jego doradcy: ma być nową komisją, radzącą nad projektami ustaw, za pozwoleniem i pod opieką rządu, którego nieograniczona władza i niczem niekrępowana samowola ma pozostać nadal jako nietykalne „tabu“ dla wybrańców ludu! Duma, która z godnym pochwałą taktem unikała dotychczas jawnego konfliktu z rządem, omijała jego prowokację, w sobotę stanęła nad Rubikonem i musiała zdecydować się na krok stanowczy, na otwartą walkę z kamaryłą dworską i z szajką karierowiczów biurokratycznych! *Alea jacta est!* Członkowie pierwszego parlamentu rosyjskiego uchwalili niemal jednogłośnie wotum nieufności dla rządu, i żądali jego ustąpienia, nie wychodząc w ten sposób jeszcze z ram opozycji parlamentu konstytucyjnego.

Rząd jednak został, i niewątpliwie zostanie u władzy, jak to świadczy nowy jego komunikat. Cóż więc Dumie wypadnie uczynić? Na układy i porozumienie niema już miejsca. Sytuacja obecna zamyka się w dylemacie: albo Duma, albo rząd! Te dwa czynniki stanęły teraz oko w oko! Gdyby car i jego doradcy byli przynajmniej konsekwentni, przedewszystkiem nie zwoływaliby parlamentu odmawiając jednocześnie najprymitywniejszych praw przedstawicielstwu narodowemu, a obecnie rozpędziliby natychmiast Dumę. Byłoby to przynajmniej zgodne ze stanowiskiem i z właściwymi intencjami biurokracji rosyjskiej. Rząd jednak, jak się zdaje, nie odważy się na krok podobny: pozostawi na razie Dumę w spokoju i będzie tylko ją najzupełniej ignorować!

Jak się zachowają wobec tego posłowie? Czy będą czekać cierpliwie, aż z powodu ferji letnich rząd odroczy parlament, i rozjadą się spokojnie do domów?

Najbliższe dni przyniosą nam niewątpliwie odpowiedź na to, epokowego znaczenia, pytanie. O ile można jednak w tak przełomowych chwilach coś przewidywać, należy przypuszczać, że pierwszy parlament rosyjski nie cofnie się z obranej drogi, na którą wszedł w sobotę i przyjąwszy rzucone mu wyzwanie rozpocznie walkę...

Duma opozycyjna, powinna by zatem teraz przemienić się w rewolucyjną. Czy jednak to nastąpi? Czy posłowie czują się dość silnymi, aby w razie gwałtu ze strony rządu przenieść walkę z pałacu taurydzkiego na ulicę? Któż jednak może mieć w tej mierze zupełną pe-

wność? Ruchy ludowe są tak nieobliczalne i zależą od tylu nieuchwytnych pierwiastków, że usuwają się z pod zwykłej miary politycznych przewidywań. Nikt tu obecnie nie zdoła przewidzieć, kto zwyciężyłby w Rosji: rząd czy Duma; a ponieważ ci przeciwnicy sami nie są pewni wyniku, prawdopodobnie zechcą odłożyć decydujące starcie aż do chwili, kiedy jedna lub druga stro na nabędzie zupełnego poczucia swej siły i swego zwycięstwa...

Dymisja ks. Hohenlohego

Wiedeń 28 maja.

Dymisja księcia Hohenlohego spadła jak grom z pogodnego nieba.

Spodziewano się jej, lecz w terminie późniejszym. Mówiono, że książe Hohenlohe wróci na urząd namiestnika Tryesteńskiego w jesieni. Nie sądzono bowiem, aby zdołał w sprawach węgierskich sprostać graczowi tak wytrawnemu, jak dr. Weckerle. Spodziewano się przecie, że do ostatecznej bitwy w sprawach ugodowych nie przyjdzie wcześniej, niż w październiku. Do tego terminu będzie można prelongować rozprawy decydujące.

Stało się inaczej.

W niedzielę zjechał do Wiednia dr. Weckerle i zażądał od księcia Hohenlohego zgody, by mógł w sejmie węgierskim wnieść taryfę cłową jako samodzielną taryfę węgierską. W treści tej taryfy nie poczynił zmian. Doda nawet gwarancje konstytucyjne, które uspokoją rząd wiedeński, iż treść taryfy nie będzie zmieniona. Książę Hohenlohe zwołał ściślejszy komitet, złożony z ministrów, specjalnie zainteresowanych ugodą, na posiedzeniu owego komitetu uradzono, by ks. Hohenlohe stanowczo nie ustępował i odrzucił żądania węgierskie. Tak też się stało. Książę Hohenlohe złożył monarsze opinję, że ze stanowiska interesów austriackich uważa propozycję dra Weckerlego za niemożliwą do przyjęcia.

Tymczasem monarcha stanął po stronie żądań węgierskich. Udzielił Weckerlemu sankcji przedwstępnej do wniesienia taryfy cłowej jako taryfy węgierskiej w sejmie węgierskim. Monarcha zrozumiał bowiem jako polityk wytrawny, doświadczony i patrzący na sprawy z wyższego punktu widzenia, że trzeba dać Węgom zadość uczynienie wzajemian za zrzeczenie się żądań wojskowych. A ponieważ drowi Weckerlemu i nowemu gabinetowi chodzi obecnie tylko o zmianę formalną, i ponieważ unja celna musi trwać po rok 1907, to jest po termin wygaśnięcia traktatów handlowych, przeto narażanie się powtórne na zatarg z Węgrami — gdy chodzi o drobnostkę w danej chwili byłoby wielkim błędem ze stanowiska interesów dynastycznych.

Dr. Weckerle pojechał do Budapesztu z powrotem w niedzielę po południu. Odjeżdżał widocznie w przekonaniu, że książe Hohenlohe nie będzie się zbyt opierał i pozostanie na stanowisku. Dlatego kazał biuru korespondencyjnemu węgierskiemu rozesłać komunikat pomyślny, optymistyczny, komunikat, mówiący o przyjęciu kompromisu przez obie strony. W duchu tego komunikatu węgierskiego przedstawiły sytuację polityczną gazety poranne poniedziałkowe.

Nagle niby grom, spadła około godziny 11-ej przed południem w poniedziałek wiadomość, iż książe Hohenlohe podał się do dymisji wraz z całym gabinetem. Rankiem odbyła się Rada ministrów. Wszyscy członkowie gabinetu oświadczyli się solidarnymi z księciem Hohenlohe i podpisali prośbę o dymisję. Tę prośbę zawiózł ks. Hohenlohe cesarzowi.

Znakiem zewnętrznym dymisji był komunikat rządu austriackiego, że informacje biura korespondencyjnego węgierskiego są nieprawdziwe, bo rząd austriacki nie przystał na żądania węgierskie. Drugą oznaką przesilenia będzie odroczenie sesji Rady państwa.

Różne nazwiska pojawiają się już w prasie jako domniemyanych następców ks. Hohenlohego. Niech nam wolno będzie zrobić uwagę, że obecnie może na czele rządu austriackiego stanąć tylko gruntowny znawca ugody i spraw z nią związanych.

Pogromy żydów

II.

Papieże, monarchowie i księżęta, zaczęli najchętniej do prób „asymilacyjnych“, gdy te jednakże nie doprowadzały do niczego, pomijali żydów, nie mieszając się do ich spraw. Ale za to wymierzały sobie same narody od czasu do czasu doraźną sprawiedliwość. Nie legiony deptały także potomków Judy, lecz lud; nie wojska niszczyły świątynie, jeno pospólstwo. Rys to charakterystyczny, bo zmienia zupełnie znaczenie zaburzeń.

Żydzi przestali być narodem zwartym, jednolitym, mieszkającym w granicach pewnego kraju, a stali się tułaczami, pierwiastkiem wszędzie obcym. Pozbawieni ideałów narodowych, a nie zrzekłszy się mimo to swej odrębności rasowo-religijnej, musieli walczyć i zwyciężać na innych polach. Czynili to, bogacąc się nadzwyczaj w krótkim czasie, bo nie przebiegali nigdy w środkach. Gdy się ludowi ucisk ekonomiczny sprzykrzył, powstawały t. zw. pogromy, wszechznane z różnych powodów, stosownie do wyobrażeń bieżących.

Pozbawiona bezpośredniego celu narodowego, była odrębność żydowska właściwie anomalią, a jako taka stała się przyczyną wszystkich gwałtów. Odgraniczony talmudem od innowierców, stał żyd na uboczu, nie współczując z mieszkańcami kraju, w którym się osiedlił. Nie obchodziły go nie smutki i radości, ideały i dążenia współziomków innego wyznania, czego dowo-

dem, że łączył się zawsze z wrogami istniejącego porządku, sympatyzując z każdą zawieruchą, od której się spodziewał korzyści dla siebie. W czasach niepomysłnych przycejał się, dławiąc się tłumioną nienawiścią; w epokach zaś jaśniejszych starał się tylko o wyzyskanie chwili, napędzając z chorobliwym pośpiechem kieszeń aż po brzegi. A gdy się ten lub ów monarcha zmiłował nad niedolą, sponiewieranego narodu i otoczył go życzliwą opieką, wtedy dążyli żydzi przede wszystkim do wyniesienia się na barkach przywilejów ponad krajowców, a dopiawszy swe go, znechali się nad współobywatelami, szydząc z ich religii, przedrzeźniając ich zwyczaje i obyczaje. W ten sposób byli sami bezpośrednimi sprawcami swych nieszczęść, drażniąc lud i zniechęcając w końcu do siebie dobrodziejów ukoronowanych.

Otton Henne-Am-Rhyn, historyk kultury żydowskiej (Kulturgeschichte des Judenthums) broniący żydów, gdzie tylko może, skarży się jednak: „trzebaby się litować nad tym biednym narodem, gdyby się nie wiedziało, że prześladował sam okrutnie innowierców, ilekroć się do tego sposobność nadarzyła. Najgorętszy przyjaciel żydów musi przyznać, że jego klienci byli zawsze sami autorami wszelkich zaburzeń antysemitów. W najtrudniejszych czasach myśleli oni tylko o korzyściach pieniężnych, a gdy im się gdziekolwiek lepiej powodziło, nie wystarczało im nigdy równouprawnienie z chrześcianami. Chcieli być koniecznie kastą uprzywilejowaną, „wybraną,“ za co też niejednokrotnie pokutowali.“

Już pierwsze zaburzenie przeciwżydowskie (w r. 415) w rozumieniu dzisiejszym wywołali sami żydzi. Wzmógłszy się i z bogaciwszy pod łagodnymi rządami ostatnich cesarzów (aż do Teodozjusza II.), spysznili i zaczęli chrześcian wyszydzać. Z tego powodu powstało w Aleksandryi (egipskiej) zbiegawisko ludu, które się skończyło grabieżą i wypędzeniem żydów równocześnie w Syrii i w Hiszpanii. Mimo to przedrzeźniali fanatycy talmudyczni obrzędy wyznawców Chrystusowych.

Opowiada Graetz, swojego narodu gorliwy

adwokat, że żydzi wieszali w czasie uroczystości „purim“ Hamana na szubienicy, podobnej do krzyża. Trudno się dziwić, że się chrześcianom taka obelga nie mogła podobać.

Świeże ludy germańskie, urządzające się na gruzach cesarstwa rzymskiego, odznaczały się zrazu wielką tolerancją. Już Ostgota, Teodoryk, marzył o „asymilacji,“ tak samo papież Grzegorz I., który mawiał, że „trzeba żydów miłością nawrócić.“

Bardzo dobrze powodziło się żydom zrazu w Państwie Franków i Burgundów. Lubili ich Karol Wielki, a syn jego Ludwik był nawet ich wielbicielem. Doszło do tego, że dwór wyróżniał żydów, poniżając chrześcian. Gdy biskup lyoński Agobard, ochrzcił (w r. 827) jakąś żydówkę, wytoczyli mu żydzi proces i zmusili go do wydania renegatki.

I syn Judyty i Ludwika, Karol Łysy, opiekiwał się żydami, którzy opanowali cały handel niewolnikami, i wykupili znaczną część posiadłości ziemskich. Lecz już zbierała się burza. Agobard, niestrudzony „antysemita,“ podburzał lud słowem i piórem przeciw Izraelowi. Dzieło to prowadzi dalej jego uczeń, Amolo, któremu się udało wpłynąć na dwór królewski. (C. d. n.)

KORRESPONDENCJA.

Warszawa, 28 maja.

Uwaga społeczeństwa tutejszego z napięciem śledzi obecnie bieg wypadków w Petersburgu. Pierwsze starcie Dumy z rządem nastąpiło w sobotę, i zdaje się, rozpoczęło nowy okres parlamentu rosyjskiego, który odtąd musi wejść na drogę otwartej walki z rządem. W tym okresie bezwzględnej walki, naszych posłów czeka trudniejsze może, niż Rosjan zadanie. Jakie formy przybierze ta walka, jaką rolę wypadnie odegrać w niej posłom polskim — oto pytanie, dominujące obecnie nad wszelkimi innymi, i przykuwające uwagę całego społeczeństwa.

Działalnością naszych posłów w Dumie in-

teresuje się również i... Skałkon! Według doniesień pism rosyjskich, miał on zwrócić się do wyższych władz petersburskich z żądaniem, aby wszystkich posłów polskich, oddane pod sąd za zdradę stanu! Jako powód, satrapa warszawski podał fakt, że posłowie polscy z Dumy, weszli w stosunki z... Kołem polskiem w Wiedniu! W Petersburgu oskarżenie to miano uznać za bezpodstawne.

Jeśli istotnie wiadomość ta okazałaby się prawdziwą, byłaby jednym dowodem więcej, że na wysokości i tak odpowiedzialne stanowiska generał-gubernatorów mianują w „konstytucyjnej“ Rosji nie tylko dzikich żołdaków, lecz skonczonych... kretynów umysłowych!

I na łup takich ludzi wydaje się całe kraje i milionową ludność! To też nie dziwnego, że w oddanem na pastwę stanu wojennego Kr. Polskiem, bandyci grasują bez przeszkody, i możliwe są tego rodzaju zuchwałe napady, jak ostatnie zbrojne najście w biały dzień na Kasę przemysłowców. Za to zdziczałe bandy żołdackie okazują całe swe „męstwo“ wobec bezbronných, a nawet dzieci! Onegdaj spełniono znów taki mord pod Warszawą w Czerniakowie, a szczegóły, tej niemożliwej w żadnym innym państwie zbrodni „obronić porządku“, były następujące:

Około godz. 10 synowie miejscowych obywateli: Wacław i Czesław Kopciowie (synowie znanego malarza-dekoratora) lat 18 i 20 liczący, Adam Świdorski lat 21, elektrotechnik, i Antoni Sokolnicki lat 18 liczący, uczeń klasy 6 szkoły gen. Chrzanowskiego, udali się na przechadzkę.

Powracając w godzinę później do domu, jeden z młodzieńców, oglądając rewolwer, który posiadał dla bezpieczeństwa, przypadkiem dał strzał. W tejże chwili nadbiegł patrol złożony z 12 kozaków i dwóch strażników. Jeden ze strażników, Daczenko, zapytał idących, kto strzelał, a otrzymawszy odpowiedź, że strzał był przypadkowy, kazał młodzieńcom ręce podnieść do góry.

Pomimo, że ci usłuchali rozkazu i ręce podnieśli, a Kopciowie, jako znajomi strażnika (w domu ich ojca mieści się urząd gminny) dali mu się poznać, ten nie zwrócił na to uwagi i zakomenderował ognia. Świdorski i Sokolnicki runęli

LOSY TAŁALEJA

POWIEŚĆ

J. J. MIAŚNICKIEGO.

Przetłómaczył z oryginału rosyjskiego Dr. M. S.

— Ojciec? Nie może być? po co? irytował się.

— Z pewnością, tłumaczył się odzwierny, ja go naturalnie umieściłem w pańskim pokoju, przed godziną tu z kolei przyszedł.

Tałałej pomyślał chwilkę, poszedł do kantoru i napisał krótko do Matreny Teodorowney: „Ojciec przyjechał Matreno. Jutro dziewiąty dzień nieboszczki; według wszelkiego prawdopodobieństwa pojedzie z nim na cmentarz, a kiedy wpadnę do ciebie, sam nie wiem! List ten posłał przez kuczera do Sokolnik, a sam wypił duszkiem dwie szklanki wody i poszedł do swojego pokoju. Gdy wszedł, wstał ze stołka wysoki, zgarbiony starzec, z długą białą miejscami poślizką brodą i z ogorzalą pomarszczoną twarzą. Oparty na brzożowym kiju popatrzył z pod ręki na Tałałeję, jakby nie chciał poznać w tym „panu“ swojego syna.

— Ojcie! rodzony! rzucił się ku niemu Tałałej z szeroko rozwartymi ramionami. Serce moje przeczuwało, że przyjedziesz; zachował się już całkiem po miejsku.

— Tałałejuszk! rozpląnął się stary cały w dobry i jasny uśmiech, czyś to ty rzeczywiście?

— Ja ojcie, ja a któżby to miał być inny jak nie wasz Tałałej!

— Królowo niebieska! Boże Wszzechmogący! Szybko żegnał się krzyżem świętym stary. Nigdy w życiu bym cię nie był poznał... po prostu kupiec się z niego zrobił... czysty kupiec... brzuch zapuścił... ach... ach... ach. Kiwał głową rozpatrując się w figurze syna; oto co to znaczy Moskwa... to Moskwa... ach... ach... ach... syna nie poznać... dziecka swojego...

Tałałejowi było jakoś nie swojsko. Zdjął z siebie zakiet modny, a wdział coś w rodzaju kaftana faldzistego, który sobie kazał zrobić jako wspomnienie o wsi.

— No teraz to znów inny człowiek z ukontentowaniem powiedział stary, postukując laską w podłogę; do chłopca podobny... do starosty... No, jak cię Tałałejuszk u nas zobaczą, to cię zaraz wybiorą na starostę... to ci chłopiec zuch... zmoskwiczył się... całkiem... rozpanoszył... ach! zhardtiał Tałałejuszk...

— Jedzenie, ojcie zrobiło, oieśmielony rzekł Tałałej sadzając starego, — siadajcie ojcie boście pewnie zmęczony... a cóż matka? ja oczekiwał i spo dziewał się, że i matka...

— Matka kiepska, Tałałejuszk i stracił stary łyzy z oczów, dziś czy jutro puści parę...

— Więc chora?

— Bóg ich ta wie... te baby... czuje się chorą...

— Dlaczegoż nie radzicie się doktora... czyście nie mieli pieniędzy?... no to trza było napisać, a zarazbym był posłał...

— U was to może doktorom ufają, ale u nas Tałałejuszk każdy zna swoją godzinę śmierci. Przyjdzie czas na matkę umierać, a ty cheesz doktora... kiedy ona i bez doktora umrze... Tak czuję, że już na nią umierać przychodzi...

— Ależ ojcie, to są dzikie pojęcia, których się trzeba wyzbyc, gorąco mówił Tałałej, tak czło wieka opuścić i zostawić bez pomocy medycyny to jest grzech... nie do darowania...

— A cóż twoja Teńka, jakże, przy pomocy doktorskiej umarła czy bez niej? i zmrużył oczy stary patrząc na Tałałeję.

— Doktor przeciw śmierci Teńki nie mógł poradzić, ojcie, posępnie odpowiedział Tałałej, bo ją zapóźno do szpitala przywieźli... Krew jej uszła... Pisałem wam przecież o tem...

— Czytaliśmy... już taki był jej los pokazuje... Bóg tak chciał... komu co pisane Tałałejuszk... i nikt nie może ująć swemu przeznaczeniu...

Tak i jest. Sądono było Teńce tak umierać, męczeńską śmiercią ona zesła z tego świata tatu-siu...

— Pisałeś nam to, czytaliśmy, przerwał mu niekontent stary. Było płaczu dosyć, Boże zmiłuj się!... Tyś się tak bardzo zmienił Tałałejuszk, o zmieniłeś się... i broda ci silniejszą narosła i mowa u ciebie inna.

— Tu ojcie inne życie... A cóż tam u was sły-

chać na wsi? zmienił zrećnie Tałałej temat rozmowy.

— A cóżby jedynaku, uśmiechał się dobrodusznie pod wąsami stary, żyjemy ta i na swoją śmierć czekamy... a czy to oboju ze starą długo jeszcze życia zostaje? Byle dzień jaki jeden i drugi przeżyć, a nazajutrz kto wie czy nie przyjdzie iść pod prześcieradło...

— O dom cię ojcie pytam, o gospodarstwo...

— Dom, Tałałejuszk, stoi jak stał z ożywieniem mówił stary machając rękami, dołem izbę nowośmy obili, dach jakem ci pisał żelazną blachą pokryli, piec nowy postawili... prawdziwy dwór, tylko umierać! Jak terazniejszy starosta przyszedł to ciągle ach! i ach! ten tłustopyski światowiec... Stajnię nową my postawili... Srokatej Bóg dał, białonóżkę, bośmy to od Makaryczewa kupili krowinę... sprzedał z konieczności... kręto było z nim... Owiec mamy osm sztuk... Jak przyjedziesz do domu to własną baraninę będziesz jadał... Stary tak długo i obrazowo przedstawiał swoją rodziną chatę, chwalał jej piękność i wełnę owiec, a Tałałej ziewał i myślał o tem, co też w tej chwili porabia u siebie Matrena Teodorowna... I prosięta z owcami i nowy piec, którym zachwycał się ich wiejski starosta, było to wszystko od niego tak dalekie i tak go nie interesowało, że pod jakimś błachym pozorem wyszedł z pokoju i przesiedział do późnego wieczora w kantorze, przewracając stron nice ksiąg handlowych.

LIV.

Gdy nazajutrz jadąc z ojcem na cmentarz usłyszał od tegoż żądanie pojechać na wieś, usiłował wszelkimi racjami prawdziwymi i nieprawdziwymi wywinąć się od tej podróży teraz i na zawsze. Wszystko, co jeszcze obchodziło go na wsi wszystko to zmarło razem z jego żoną. Starzy patrzyli już w grób, a rodzinna chata wobec sprężynowych materaców, obiadów od kucharza i Matreny Teodorowny, oprócz odrazy niczem doń nie przemawiała. Na mszy żałobnej modlił się z roz-targnieniem i jedynie odmawiając wieczne odpoczywanie na grobie Teńki było mu jakoś dziwnie koło serca. Czuł się winnym przedwczesnej śmierci żony, pomimo osobistego spokożenia i czuł się winnym nie należytego nie synowskiego przyjęcia

Paski damskie ozdobne, Rękawiczki wełniane i jedwabne,
Pończochy w wielkim wyborze polecają Stefan Porebski i Sp. Grodzka 2.

na ziemię. Świdorski został zabity na miejscu, a Sokolnicki po udzieleniu mu pomocy przez miejscowego lekarza, odwieziony został do szpitala, gdzie życie zakończył.

Zrozpaczeni rodzice młodzieńców wysłali te legramy do posłów polskich i prezesa Dumy, opisujące tę oburzającą samowolę morderców rządowych — wątpliwą jest jednak rzeczą, czy odniesie to jakiś skutek, bo według intencji decydujących sfer petersburskich, Duma i „konstytucja” ma iść swoją drogą, a nieodpowiedzialne rządy zdziczałych żołądków — swoją!

Jakie wogóle ofiary pociągnęła za sobą w Warszawie ta rosyjska „era wolnościowa”, wskazuje ogłoszona obecnie przez lekarza Pogotowia, dra Niedzielskiego, statystyka ofiar. Statystyka ta obejmuje starcia z policją i wojskiem, zajęcia strejkowe, napady bandyckie i t. p. wypadki, które dają się podciągnąć pod kategorię wrzenia politycznego i socjalnego. Oto cyfry, które mówią same za siebie:

W czasie od dnia 30-go października 1905 r. do d. 10 maja rb. było w Warszawie 536 osób poszkodowanych, z czego 31 kobiet. Z liczby tej na policję i wojsko przypada 243, na osoby prywatne 313, na broniących się od napadów bandyckich 7.

Śmierć na miejscu poniosło 109 osób, rany niebezpieczne otrzymało 101, z których wielu zmarło w szpitalu.

Według wyznau, ofiary przypadają: na katolików 305 (zabitych na miejscu 49), prawosławnych 57 (zab. 13), protestantów 11 (zab. 1), żydów 129 (zab. 18), mahomańtan 5 (zab. 1), niewiadomego wyznania 56 (zab. 27).

Dr. Niedzielski zebrał już w swoim czasie i ogłosił podobną statystykę za czas od pamiętnego zajścia przy ul. Dworskiej przed 2 laty do d. 30 października r. z. Dodając ją obecnie, otrzymał on liczby za dwa lata wykazujące, że wrzenie polityczne kosztowało Warszawę 1.186 ludzi, z czego 209 zabitych na miejscu.

Obliczenia swe dr. Niedzielski uzupełnia statystyką samobójstw, i kończy następującymi uwagami:

„W ciągu okresu tego liczba samobójstw w mieście naszym wzrasta się nieustannie, w omawianem zaś ostatnio półroczu wzrost ów doszedł do nienotowanego przedtem nigdy zenitu. Ze fakt ten wiąże się ściśle z trapiącą kraj od czasu dłuższego niepewnością stosunków, podnieceniem

umysłów, anarchią i straszną nędzą, jasne jest jak słońce. Od d. 1-go listopada rz. do początków maja rb. naliczono samobójstw 110, w tem 18 z niepomysłnem zejściem natychmiast (postrzały, powieszenie, wyskakiwanie oknem i t. p.); 110 w ciągu 6 miesięcy... Jak na Warszawę nawet, zaiste, liczba to zbyt straszna!

Policja miejska

Wszystko, co jest oddalone, wydaje się z perspektywy piękniejszym i lepszym, stąd i u nas z przesadą chwali się policję wiedeńską, paryską, londyńską i inne. Od czasu do czasu jednak ideał ten spada do zera w opinii pewnych sfer: i tak chwalona policja wiedeńska, była w roku przeszłym przedmiotem gwałtownej krytyki p. Daszyńskiego, gdy porąbała wdzierających się przed Burg towarzyszy; przed paru dniami to samo zrobiła ze sklepikarzami, a przed miesiącem donosiły gazety, że policja londyńska pokiereszowała 28 manifestantów socjalistycznych. W Ameryce strzelano z karabinów do polskich strejkujących górników; we Francji demonstrujących *biernym oporem* przy zamykaniu klasztorów, porąbano w wielu gminach. Pokazuje się więc, że nie wszystko za granicą jest lepsze niż w Krakowie. Dodać wreszcie trzeba, że policja „miejska” podlega w Austrii rządowym dyrektorem policji, we Francji, rządowym prefektem, a nigdzie radzie miejskiej ani burmistrzowi. Wpływ miasta na policję miejską jest ten, że może więcej wymagać od niej co do ochrony własności miejskiej i przepisów własnych, wykonywanie policji politycznej, bezpieczeństwa, należy do policji jako *władzy państwowej*.

Pewna wyższość policji miejskiej nad wojskową polega na tem, że do policji takiej lepiej płatnej i uposażonej w emeryturę, w razie nieszczęśliwego wypadku lub starości, garną się ludzie inteligentniejsi. Nadto na zachodzie jest większe poszanowanie prawa u publiczności, i zadanie policji przez to ułatwione, a często znajduje policja pomoc samej publiczności, co się u nas rzadko jeszcze zdarza.

Wprowadzenie policji miejskiej w Krakowie byłoby pożądane jedynie ze względu wyżej podanego, tj. w celu uzyskania materiału intelligen-

niejszego do służby, — zapytać się jednak należy, ileby to kosztowało?

Straż wiedeńska nie jest właściwie miejska, lecz osobnym korpusem państwowym, liczy 3100 ludzi, a miasto przyczynia się do kosztów ryczałtem 1 miliona rocznie. Podobnie rzecz się ma z Pragą, gdzie na policję państwową (933 ludzi) dopłaca miasto ryczałt 100.000 k. rocznie. (Wyjątkowo mało, gdyż policję zaprowadzono głównie na krzyki Niemców; dlatego czeska rada m. wytargowała tak niską opłatę.

Straż miejska, we właściwym znaczeniu (cywilna polic.) istnieje w następujących miastach większych: (dane 1903 roku.)

Miasto	liczba straży	koszt roczny m.
Graz	211	246.000
Berno	200	248.000
Czerniowce	104	80.000
Line	53	76.000
Salzburg	68	53.000
Insbruck	63	46.000
Celowiec	60	55.000
Ołomuniec	30	38.000
Kraków	125	33.000

Straż wojskowa policyjna we Lwowie, Krakowie i Przemyślu utrzymywana jest kosztem państwa, a do tych przykładają się miasta procentowo, Lwów 50 proc., Kraków 25 proc. (z Przemyśla dat nie mam, zdaje mi się, o ile dobrze pamiętam, że 35 proc.)

Lwów na 214 ludzi, tytułem 50 proc. płacił 76.000 kor. przed zaprowadzeniem dalszych 30 konnych policjantów, których koszt nie jest mi wiadomy. Kraków za konnych płaci 25 proc. kosztów.

Stosunek, ile kosztuje 1 policjant rocznie, i na ilu mieszkańców wypada 1 policjant, objaśnia następująca tabela: (dane z 1903 r.)

Miasto	koszt 1 policjanta:	1 policjant na głów:
Wiedeń	322 K	540
Praga	107 „ (!)	216(!)
Lwów	355 „	747
Graz	1165 „ (!)	654
Berno	1240 „ (!)	546
Czerniowce	769 „	650
Line	1434 „ (!!)	1101
Salzburg	778 „	486
Insbruck	730 „	426
Celowiec	916 „	404
Ołomuniec	1266 „ (!)	723
Kraków	246 „	730

Do ugody z r. 1905 płaciło miasto Kraków rządowi 35 proc. kosztów, a gdy straż wynosiła 197 ludzi, przeto 35 proc. wynosiłoby 51.000 K jednak miasto uznawało tylko istnienie 125 ludzi (gdyż podniesienie do 197 nastąpiło bez zapytania miasta) i płaciło tylko 35 proc. kosztów 125 ludzi, w kwocie 33.000 koron. Co do reszty był spór z rządem. Koszt jednego żołnierza wynosił 246 K rocznie, a 1 żołnierz wypadał na 730 głów.

Policja krakowska była więc najtańszą po Pradze.

Dnia 14 grudnia r. 1905 zawarto ugodę z rządem, którą rząd zrzekł się pretensji do zwrotu 35 proc. od nadwyżki 72 ludzi nad etat, za przeszłość, i zobowiązał się na przyszłość pobierać tylko 25 proc. kosztów policji pieszej i konnej. Etat ustanowiono większy o 50 policjantów pieszych (25 od r. 1906, 25 od r. 1907) i o 25 konnych, 2 oficerów, 2 służących i 10 ludzi do obsługi koni. — W roku bieżącym wynosi więc etat 216 ludzi, w r. 1907 będzie wynosić 286 ludzi.

Koszt dokładnie obliczonym będzie dopiero po zamknięciu rachunków rocznych; przypuszczalnie wyniesie 25 proc. na miasto około 70000 koron rocznie, czyli 261 ludzi będzie kosztować po 268 koron, a w stosunku do 100.000 mieszkańców wypadnie 1 strażnik na 766. **Licząc okrągłe 1 policjanta po 300 koron otrzyma się jeszcze kwotę minimalną w stosunku do kosztów policji „miejskiej”, która wedle wyżej podanego wykazu kosztuje od 739 kor. (Insbruck) do 1434 k. (Line) rocznie na jednego miejskiego policjanta**

Gdybyśmy chcieli utrzymywać 261 policjantów „miejskich” to wzrost wydatku byłby kolosalny, i tak:

wedle Ceny miasta	Koszt 1 policjanta	Razem rocznie na 261 ludzi:
Insbruka	736 kor.	150,530 kor.
Czerniowiec	769 kor.	200,709 kor.
Salzburga	778 kor.	203,058 kor.
Grazu	1165 kor.	304,065 kor.
Berna	1240 kor.	323,640 kor.

(C. d. n.)

ojca. Żal mu było starego, gdy tenże przyłgnawszy twarzą do mogiły płakał gorzko i drżącym, przerywanym głosem prosił Boga o wieczne odpoczywanie dla duszy nieszczęśliwej Tenki... Ale to przeszło prędko. Stary przestał płakać, głośno wysiakał nos, a wstawszy z klęczek zauważył, że u nich na wsi grób nie okrywają tak darniną jak w Moskwie. Tałałaż odwiózł ojca do domu i pojechał na letnie mieszkanie, gdzie go oczekiwano z trwogą Matrena Teodorowna, od czasu, gdy niekropowana poddała się swojemu uczuciu, coraz częściej lękała się o swojego Taliczka. Ale Taliczka tego nie rozumiał, a Matrena Teodorowna zrobiwszy z niego bóstwo swego serca, drżała każdej chwili bojąc się by tego bóstwa jej nie zabrali jej wrogi czy okoliczności, co zresztą na jedno wychodzi. Więc też i życie jej, które nabrało smaku „prawdziwego życia” pełnego szczęścia i radości, zatruło się zaraz gorączką serdecznych wątpliwości. Tałałaż tego nie pojmował, ponieważ nie mógł kochać Matreny Teodorowny tak, jak ona jego kochała. On ją kochał za to, że go takiego „kosobrzuchego” chłopca riazanńskiego przypuściła do siebie jak równego i robiła wszystko to, cokolwiek jego dusza zapragnęła. „Dziś kochany, a jutro... mąż... i wszystko moje i interes i pieniądze... Jak tylko zecheć, — tak sobie myślał kiedyś!... Tegom się najprzód bał, a tu nagle całkiem inaczej... I gdy Matrena Teodorowna spytała: „cóż ojciec?” Odpowiedział śmiejąc się:

— Zabiera mnie na wieś!... Ale ja nie pójdę Matreno. Nie mogę bez ciebie i dnia wytrzymać. Choćby i wczoraj było mi przykro do niezniesienia! jak mi Bóg miły! Żeby starych pochować, no to jeszcze tam pojedę jak pomrą, ale inaczej za nic na świecie. Matrena Teodorowna cała spłasniała z radości i omal nie zadusiła pocałunkami Tałałaja. Biedne takie Matry Teodorowny! Jakże im mało potrzeba do szczęścia i jak wysoką potem ceną płacą za nie!

Na drugi dzień objaśnił ojcu sprawę. Stary z pogawędki ze służbą dowiedział się jaką rolę w życiu Pustoćwietowej odgrywa jego syn. Nie obwiniał go: — było mu tylko przykro jechać do starej bez syna, któremu ona według swojego babskiego rozumu przeznaczyła inne życie.

— Cóż ja matce powiem? — pytał stary — za rzucając znowu na swój przygarbiony grzbiet tobolek.

— Ja przyjadę tatusiu, nie patrząc ojcu w oczy mówił, jak tylko będzie możliwość to natychmiast... ale teraz w żaden sposób się nie da, jarmark za pasem i wszystko...

Stary na to się nie odezwał, tylko westchnął głęboko, bo był przekonany, że oni już Tałałaja na wsi więcej nie zobaczą.

— Tatusiu! Rodzony! Toż wy raczej tu do mnie przyjedźcie!... — ja wam tu i mieszkanie przygotuję i będę miał o was zawsze staranie.. gorąco zapewniał ojca; ale stary, przeżegnawszy syna, rzekł poważnie:

— W chaciem się rodził, Tałałaju i tam też śmierci czekać będę! Żegnam cię, i niech ci Bóg użyzcza, jedynaku, wszelakiego szczęścia! I stary, pokłoniwszy się synowi, wyszedł na podwórze, gdzie już czekała na niego dorózka, którą miał jechać na pociąg. Z trudem usiadł do dorózki, i nie patrząc na syna, dotknął brzoźowym kijem woźnicę:

— Jazda, bracie!

Tałałaż z rozumienioną twarzą i ściągniętymi brwiami stał na ganku, i smutnym wzrokiem przeprowadził dorózkę, uwożącą „wieś” z czystego, jakby wylizanego językiem dworca, kupieckiej wdowy Matreny Teodorowny Pustoćwietowej!

Piekarnia „SPORT” BOLESŁAWA BROSZKIEWICZA

Z WARSZAWY W KRAKOWIE, (odznaczona Listem pochwalnym na Wystawie kucharskiej w Warszawie) — Produkuje pieczywo WARSZAWSKIE, KIJOWSKIE I WIEDENSKIE PSZENNE — LUKSUŚNE NA MLEKU, NA MASLE, PIECZYWO ZYTNE, ORAZ CHLEB WIEJSKI NA MLEKU, CHLEB RAZOWY I GRAHAMA. — FILIA PIEKARNI ULICA SŁAWKOWSKA HOTEL SASKI I ULICA FLORYANSKA L. 3 — WCHÓD PRZEZ SIĘ OBOK SKŁADU WIN CIECHANOWSKIEGO.

Ołomuńca 1266 kor. 330,426 kor.
Linczu 1434 kor. 374,274 kor.

Zamiast 70,000 k. musielibyśmy wydawać rocznie 150 do 374 tysięcy, przeciętnie około 250,000 k.! a gdy 1 proc. dodatków gminnych przynosi około 25,000 k. należałoby dodatki gminne podnieść o 10 proc! Takiego obciążenia obywatele nie zniosą i dlatego należy zwalczać pomysł objęcia policji przez miasto, bo w nim kryje się implícite niezmiernie podniesienie ciężarów gminnych, których przeważnie nie ponoszą zwolennicy popularnego hasła, którzy prawdopodobnie nigdy nie badali stosunków finansowych innych miast i nie wiedzą nawet, ile kosztuje to, co tak lekko proponują.

Należy się zatem starać nie o policję miejską (lecz 1) o należyte wykształcenie żołnierzy policyjnych, starannie ile możności dobierać się mających, 2) wydanie dla nich dokładnej humanitarnej instrukcji, 3) żądać obecności oficerów policji przy akcyi w razie zbiegowisk, nieporządków, pochodów itp. 4) żądać sprawienia wozu policyjnego dla zabierania pijaków, awanturników, opornych itp. lub w niemożności użycia tegoż posługiwania się doróżką, aby prowadzeniem aresztowanych nie wywołać nowych zbiegowisk. 5) surowej kontroli ze strony dyrektora policji nad strażą i karania żołnierzy w razie przekroczenia, oraz usuwania ich i zastąpienia przez odpowiedniejszych. B.

NAJWIĘKSZY SKŁAD FORTEPIANÓW
Kraków, Rynek Nr. 38 I p. Linia A.—B.
Dom W-go J. F. Fischera.

KRONIKA

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków 29 maja.

— **Kalendarzyk kościelny.** We środę Feliks papieża męczennika i Ferdynanda króla; we czwartek Anieli Merici i Petroneli panien; w piątek Jakóba biskupa wyznawcy i Fortunata kapłana.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** We środę wschód słońca rozpoczyna się o godzinie 3 minut 39, zachód przypada o godzinie 7 minut 35, długość dnia godzin 15 minut 56.

— **Sejmik relacyjny.** Posłowie sejmowi z kurji większych posiadłości okręgu nowosądeckiego pp. Pilat i Mars, zapraszają swoich wyborców na dzień 5 czerwca godz. 5-tą po południu do sali Rady powiatowej w Nowym Sączu, gdzie złożą sprawozdanie pcoselskie.

— **Podziękowanie.** Na zakupno nowych instrumentów dla orkiestry tow. przyjaciół muzyki „Harmonja“ w Krakowie złożyli w ostatnich dniach: pani Włodzimiera z Kraińskich Szolajska (oprócz poprzednio ofiarowanych 250 k.) kwotę 50 k. p. prezydent dr. Leo kwotę 50 kor. hr. Stefan Zborowski kwotę 100 kor.. Z poprzednio ofiarowanych kilkaset koron zakupiono już kilka dętych instrumentów, obecnie wyliczone kwoty złożono tymczasowo na księżeczkę wkładową Tow. zaliczkowego krakowskiego No. 5412 P. Tadeusz Harajewicz ofiarował na ręce prezesa Tow. wyborną prawie nową waltonję wraz z całym rynsztunkiem. Wszystkim wymienionym o fiarodawcom składa zarząd tow. jaknajgorętsze podziękowanie, zapewniając że kwestya zakupna instrumentów prowadzona jest w miarę napływających fundusów energicznie, z tendencją uzupełnienia kompletu już na najbliższy sezon koncertowy.

Za zarząd Tow. „Harmonia“
Stanisław Gabryel Żeleński Dr. Alfred Szolajski sekretarz.

— Dnia 26 maj rb. zmarł w Jaśle współwłaściciel drukarni Kazimierz Stoeger. Pogrzb odbył się w poniedziałek 28 bm.

— **Zarząd Gł. Tow. Pedagogicznego** we Lwowie zwraca się do wszystkich osób, które przyjęły listy składkowe na rzecz nauczycieli przesładowanych przez Rząd rosyjski za obronę języka polskiego, tudzież wszystkie Redakeye pism o łaskawy zwrot tychże list składkowych po dzień 6 czerwca br.

Zarazem oznajmiamy, iż celem ostatecznego zamknięcia rachunków, złożenia szczegółowego sprawozdania i przeprowadzenia kontroli zapro-

siliśmy specjalną komisję złożoną z 6 obywateli na dzień 10 czerwca.

Sprawozdanie to opatrzone własnoręcznymi podpisami członków komisji podamy do publicznej wiadomości.

— **Ustny egzamin dojrzałości** odbył się w gimnazjum w Bochni w dniach od 21 do 26 maja br. pod przewodnictwem ek. krajowego inspektora szkół Radey Dr. L. Germana. Egzamin dojrzałości złożyli: Barwiołek Stanisław, Bialkowski Bolesław, Bogacz Andrzej, Budzyn Józef, Bujak Stanisław, Cieślak Michał, Golarz Władysław, Gzyl Wojciech, Jaroński Ludwik, Juźkiewicz Jan, Kubicz Władysław, Kuc Henryk, Majka Józef, Majka Stanisław, Nabielec Józef, Nebenzahl Baruch, Gasterczyk Władysław, Piechowiec Wincenty, Gorębski Stanisław, Rudziński Stefan (z odzn.), Seruga Józef, Serwin Stanisław (z odzn.), Ślizowski Jan, Stawarz Teofil, Szafraniec Stefan, Szlamka Edward, Szwenk Zygmunt, Tęcza Stanisław, Wilk Stanisław, Wójcicki Józef, Wroniewicz Władysław, Zięba Jan (z odzn.), Walas Waclaw (zodzn.)

— **Teatr ludowy** przygotowuje szereg wodewiłów na przedstawienia niedzielne. W niedzielę najbliższą odegranym będzie: nie starzejący się wodewił „Robert i Bertram“ czyli „dwaj złodzieje“. Korzystając z kilku sił śpiewaczych reżyserja sceny ludowej przywraca sztuce partyturyoryginalną, którą zazwyczaj dla braku śpiewaków dotychczas opuszczano, lub znacznie skracano. Barytonową partję Grogarda śpiewa pan Kopezyński, który publiczności krakowskiej dał się poznać jak — Jurocka w sztuce: „Wiara, miłość i nadzieja“. Role komiczne wykonają pp. Kalinowski, Doliński, Kiciński, Modzelewski i inni. Kobięce partje śpiewają panie: Hartman i Frączkowska.

Dyrekcja dokłada starań, by popularna ta sztuka przedstawiała się we właściwym charakterze pierwowzoru.

— **Zjazd kolegów**, którzy w roku 1896 ukończyli gimnazjum św. Jacka (klasa VIII A i B) w Krakowie odbędą się pierwszego dnia Zielonych Świąt tj. 3 czerwca 1906 roku. Zgłaszać się należy do sekretarza komitetu Franciszka Krawczyńskiego ulica Rakowicka l. 11.

— **Zgromadzenie Tow. Górniczego** odbędzie się we środę dnia 30 bm. o godzinie 7 wieczorem w sali wykładowej geologicznego gabinetu przy ulicy św. Anny l. 6 I p. z następującym porządkiem dziennym: Powzięcie uchwały w sprawie założenia szkoły górniczej we wschodniej części Ostrawsko-Karwińskiego zagłębia. Sprawy bieżące. Wnioski członków.

— **Walka z alkoholem.** W dniach 2, 3, i 4 czerwca br. odbędzie się w Tarnowie III Zjazd Delegatów „Eleuterji“ polskiego Towarzystwa zupełnej wstrzeźliwości od napojów alkoholowych, — w połączeniu z wiecem ludowym i wystawą przeciwalkoholową.

Program jest następujący: Sobota dnia 2 czerwca 1906 r. o godzinie 9 wieczór: Zebranie zapoznawcze uczestników Zjazdu w lokalu tarn. Oddz. „Eleuterji“ (ulica Bandrowskiego 8).

Niedziela dnia 3 czerwca. O godzinie 8 rano uroczyste nabeżenie. O godzinie 9 rano I. plenaryjne posiedzenie delegatów w sali Rady miasta Tarnowa. O godzinie 1 po południu Zwiedzenie wystawy przeciwalkoholowej. O godzinie 2 po południu. Wspólny obiad uczestników Zjazdu w gospodzie „Eleuterji“ (ul. Bandrowskiego l. 8.) O godzinie 4 po południu posiedzenie poszczególnych komisji. O godzinie 5 po południu. Gremjalne zwiedzenie Muzeum dyecezyjalnego.

Poniedziałek, dnia 4 czerwca. O godzinie 8 rano II plenaryjne posiedzenie. O godzinie 1 po południu. Wspólny obiad w gospodzie „Eleuterji“. O godzinie 3 po południu powszechny wiec przeciwalkoholowy w sali Rady miejskiej z następującym porządkiem:

- 1) Zagajenie: dr. Zofja Daszyńska-Golińska.
- 2) Alkohol a szkolnictwo, wygłosi profesor St. Witkowski.
- 3) Hygena ludu miejskiego, dr. Karol Załeski.
- 4) Robotnicy wobec abstynencji prof. Gustaw Baumfeld.
- 5) Alkohol a włościństwo. Dr. August Wróblewski.
- 6) Dyskusja.

O godzinie 6 wieczorem Zebranie pożegnalne

w lokalu „Eleuterji“, urozmaicone deklamacją, produkcjami muzycznymi itd., które zakończy sztuka jednoaktowa pt.: „Naszynnik habuni“, odegrana przez Kółko amatorskie dzieci abstynentów.

Wystawa przeciwalkoholowa w sali Tow. Strzeleckiego w ogrodzie miejskim otwarta będzie przez oba dni zjazdu od godziny 10 rano do 1 po południu i od 3 do 6 wieczór.

Wstęp 20 hal., dla młodzieży szkolnej 10 h. Wszelkich informacji udziela „Biuro informacyjne, towarzystwa w lokalu Eleuterji (ulica Bandrowskiego 8.)

Do salonu „Ars“ przybyły w tych dniach następujące dzieła sztuki: „Przed kąpielą“ Władysława Bakałowicza, małe prześliczne biuściki terrakotowe i majolikowe prof. Konstantego Laszczki, piękne kobiece studjum pastelowe prof. Józefa Mehoffera, oraz mniejsze rysunki i akwarele Juliusza Kossaka. Władysław Bakałowicz, mało u nas znany chociaż Krakowianin, za kompozycję „Dwór Henryka III Walezyusza“ otrzymał na jednej z dorocznych wystaw paryskich pierwszy złoty medal, w Londynie zaś pozyskał zaszczytną nagrodę za „Przegląd floty przez królowę Elżbietę“. W Polsce posiadają utwory jego wykwińskiego pędzla tylko: Muzeum Narodowe krakowskie, galerja Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie, rodzina Cieszkowskich portret Augustowej hr. Cieszkowskiej, kościół katolicki w Jamopolu podolskim obraz ołtarzowy „Wniebowstąpienie Naj. Panny Marji“, tudzież parę malowideł historycznych i rodzajowych trzy magnackie zbioru prywatne w Wielkopolsce, na Litwie i na Podolu.

— **Wycieczka włościńska** z Sokala, która dwa dni bawiła w Krakowie, złożyła na ręce p. Ulanowskiej 25 koron na Wawel, przyczem ofiarodawcy zaznaczyli, że pragnęliby, aby inne wycieczki, przybywające do Krakowa, poszły za tym przykładem, i przyczyniły się w miarę możliwości do powiększenia funduszu na przebudowę Wawelu.

— **Mieszkańcy ulicy Blich** żalą się, że Magistrat ulicę mimo tyloletnich starań wypuścił całkiem z opieki. Ulica Blich nie posiada ani oświetlenia, ani gościńca, ani chodnika, a oświetlenie, wodę i kanał, właściciele domów musieli własnym kosztem zaprowadzać. Uliczka ta w miejscu gdzie się znajduje klasztor SS. Felicjanek, jest tak wązka, że wynosi zaledwie półtora metra szerokości i w razie jakiegokolwiek wypadku, dostęp do realności jest prawie niemożliwy. Podobno sekcja ekonomiczna Rady m. kilka razy sprawę tę poruszyła, jednakże Magistrat wcale się nie spieszy, a referent na uprzejmą prośbę o przyspieszenie obliczenia kosztów uporządkowania ulicy, w szorstki sposób odprawił strony interesowane, polecając wnieść na siebie zażalenie na piśmie do Prezydenta...

— **Zapiski osobiste.** Prezydent miasta dr. Juliusz Leo, wyjeżdża dziś wieczorem na kilka dni do Wiednia.

— **Komitet dla spraw elektrowni miejskiej.** rozpatrywał na ostatniem posiedzeniu oferty wniesione na rozszerzenie dotychczasowych budynków. Oferta p. Jana Mayera budowniczego została przez komitet przyjęta i obecnie już rozpoczęto roboty, nad którymi czuwają z ramienia Magistratu: architekt p. Rzymkowski i kierownik stacji elektrycznej inżynier Kazimierz Gajczak. Siły elektrowni zostaną zdwojone. Jest to tem bardziej na czasie, gdyż pobór siły elektrycznej wzrósł w ostatnich czasach tak, że stacja w dotychczasowym stanie nie mogłaby nowych konsumentów zaspokoić. Powiększenie ma się wykonać do dnia 1 listopada, w którym to czasie kolej państwowa zostanie do elektrowni przyłączona z wszystkimi okolicznymi dworcami.

— **Towarzystwo lekarskie krakowskie** odbędzie we środę 30 maja o godzinie 6 wieczór posiedzenie w klinice okulistycznej (Kopernika 40)

— **Komitetowi muzeum techniczno-przemysłowego** pod przewodnictwem prezydenta miasta dra Leo, na wczerajszem posiedzeniu, przedstawił magistrat na podstawie przeprowadzonych rokowań z kasą oszczędności m. Krakowa, ostateczne propozycje, dotyczące: 1) organizacji Muzeum techniczno-przemysłowego w Krakowie, 2) Założenia przy temże muzeum instytutu dla popierania drobnego przemysłu, 3) budowy gmachu muzeum techniczno-przemysłowego przy placu św. Ducha.

MIODOSYTNIĄ Kazimierza Robackiego

zalożona w r. 184:
Kraków — poleca,
Sławkowska 26.

MIÓD STOŁOWY LEKKI — BUT. 50 CT. MIÓD KURACYJNY. . BUTELKA 80 CT. MIÓD KASZTELANSKI — BUT. 1 ZŁ. 50 CT.
MIÓD STOŁOWY MOCNY, BUT. 60 CT. MIÓD ESSENCYA. . BUTELKA 1 ZŁ. MIÓD BERNARDYNSKI — BUTELKA 2 ZŁ.
MIÓD WYTRAWNY. BUT. 70 CT. MIÓD KOPOWIEC — BUTELKA 1 ZŁ. 20 CT. MALINIĄKI WISNIĄKI. LERENIĄKI

Wnioski magistratu komitet jednomyślnie uchwalił, a zarazem postanowił zaproponować Radzie miasta, by ze względu na udział finansowy Kasy Oszczędności w kosztach budowy gmachu muzealnego, powołać w skład komitetu Muzeum, dyrekcję Kasy Oszczędności m. Krakowa.

Gmina ofiaruje plac pod budowę, zaś Kasa Oszczędności fundusz około 350.000 koron na koszt budowy.

Sprawa powyższa przedstawioną zostanie na najbliższym posiedzeniu Ródzie miasta i w ten sposób wejdzie w stadjum wykonania.

— *Komisja kanałowo-brukowa* Rady m. na posiedzeniu odbytem wczoraj pod przewodnictwem prezydenta miasta dra Leo, zatwierdziła we wszystkich szczegółach program brukowania ulic i placów na najbliższe 6-cio lecie. Ze względu na to, że sprawa nowych bruków łączy się jaknajściślej ze sprawą czyszczenia miasta, uchwaliła komisja by odnośne wnioski przedstawić Radzie miasta przed projektem czyszczenia miasta, którego opracowanie jest w toku.

— *Z sądu.* Spis rozpraw karnych czwartej kadencji sędziów przysięgłych obejmuje następujące sprawy. Dnia 5 czerwca Józef Wyroba i spół. ciężkie uszkodzenie ciała; 6 czerwca ks. Andrzej Szponder: występki obrazy czci; 7 czerwca Gerard Ślepka: występki obr. czci; 8 czerwca Antoni Gaduła: zbrodnia kradzieży i Józef Hajdzik zbr. krad.; 9 czerwca: Sulim Pitrele red. „Der Jude” wyst. obr. czci i Ignacy Kraj zbr. kradzieży; Jan Stapiński obr. czci; 11 czerwca Roman Szczurek: zbr. ciężkiego uszkodzenia ciała; 13 czerwca Teofil Brykczyński i spół. zbr. fałszerstwa monety.

— Repertuar teatru ludowego.

Czwartek dnia 31 „Zbrodnia i kara” T. Do-
stojewskiego

Sobota dnia 2 czerwca „Małka Schwarzen-
kopf” Zapolskiej.

Niedziela 3 czerwca o godzinie 3 po południu
„Trzydzieści lat życia szulera” o godzinie 8-ej
„Robert i Bertram” czyli dwaj złodzieje.

Poniedziałek 4 czerwca o godzinie 8 wie-
czór „Zbrodnia i kara”.

W Karlsbadzie

— ordynuje jak dawniej —

Dr. Michał Śliwiński

Mühlbrunnstrasse „König von Preussen”.

— *Kronika lwowska.* (Od nasz koresp.) sprawa szkoły lasowej nie ucichła jeszcze. Pomimo zamknięcia zakładu przez Wydział krajowy aż po jesień, kiedy mają się odbyć nowe wpisy. W sobotę ubiegłą odbył się w sali „Gwiazdy” wiec ogólniakademicki, który wyraził swą solidarność z młodzieżą szkoły lasowej. Do prezydium wybrano pp. Sikorskiego i Panejkę. Obszerny referat; obejmujący historję rozwoju szkoły oraz jej znaczenie, wygłosił p. Rosiński, uczeń szkoły lasowej. Nad referatem wywiązała się dyskusja, trwająca aż do północy, poczem uchwalono rezolucję, w której wiec domaga się wyraźnego ustalenia typu lwowskiej szkoły gospodarstwa leśniczego, uważając, że najodpowiedniejszym będzie przekształcenie szkoły na zakład wyższy naukowy. Przepisy dyscyplinarne zaprowadzone w szkole przez Wydział kraj. uważa więc za średniowieczne przeżytki (!) przynoszące tylko szkodę i wreszcie wyraża uznanie uczniom szkoły za męską (!) i solidarną walkę w obronie nauki, interesów kraju i osobistej godności. Ponadto uchwalono udać się do prof. Twardowskiego, który już poprzednio zajął się bardzo życzliwie całą sprawą.

W sobotę odbyło się walne zgromadzenie „Związku rodzicielskiego” o którego pożytecznej działalności pisałem niedawno, podając streszczenie sprawozdania za jego działalności za r. 1905. Towarzystwo to, którego działalność obejmowała dotychczas tylko Lwów, znajduje się w przededniu rozszerzenia swej pożytecznej działalności na prowincję. Niedawno bowiem zwrócono się z dwóch miast prowincjonalnych z

prośbą do wydziału o wskazówkę co do zakładania filji „Związku”.

Onegdajsze walne zgromadzenie, przyjąwszy do wiadomości sprawozdanie wydziału zajęło się sprawą kolportażu pism i kart pocztowych pornograficznych, które niesumienni handlarze szerzą między nieletnią młodzieżą. Prezes dr. Dylewski zapewnił zgromadzenie, że użyje wszy stkich możliwych środków, aby skłonić sfery kompetentne do wydania odpowiednich zakazów handlarzom, a co ważniejsze, do przestrzegania tychże.

Po krótkiej dyskusji w sprawie mającego powstać Tow. opieki nad sierotami, oraz mianowaniu p. M. Michalskiej członkiem honorowym Tow. uchwalono ustępującemu Wydziałowi uznanie za dotychczasową pracę i przystąpiono do wyborów.

Prezesem wybrany został ponownie przez aklamację dr. Jan Dylewski.

Zast. prezesa Franciszek Próchnicki i Edmund Riedl. Do wydziału wybrani: Bolesław Lewicki, Edmund Cenar, Kazimiera Ciesielska, dr Wilhelm Holzer, dr. Władysław Hojnacki, Józefa Kulińska, Fryderyk Kunzek, Justyn Lang, Tadeusz Sołtys, Jan Szafranski. Do komisji rewizyjnej: Eugeniusz Gruźewski, Bolesław Kołodziejski i radca Woroniecki.

Poza gronem urzędników kolejowych niewiele może wie o istnieniu we Lwowie Stow. oszczędności i kredytu funkcjonariuszów kolei państwowych, liczącego około 6000 członków i którego obrót roczny wynosi 3 i pół miliona koron.

Wczoraj wieczorem odbyło się w sali Domu narodowego walne zgromadzenie tego olbrzymiego Stow. przy udziale kilkuset członków. Z porządku dziennego rozdzielono czysty zysk Stow. w sumie k. 46.257.46.

Przed kilku dniami donosiliśmy o olbrzymim spadku amerykańskim mającym przypaść p. J. N. urzędnikowi wydziału krajowego. Spadek ten wynosi wedle doniesień adwokata Balcoma z Milwaukee 80.000 000 koron. Bliższe szczegóły tego bądź co bądź sensacyjnego spadku po bogatym stryjaszku amerykańskim są następujące: Przed laty kilkudziesięciu wyjechał do Ameryki niejaki Nowicki i odtąd wszedł ślad o nim zaginął. Jak tam żył wiadomo, dość, że dorobił się olbrzymiego majątku, który umierając, zapisał bratu swemu Stanisławowi i jego dzieciom, a adwokat Balcom zajął się poszukiwaniem spadkobierców za pomocą ogłoszeń w dziennikach. Przypadkowo ogłoszenie to przeczytał p. Jan Nowicki i ponieważ ojcu jego było rzeczywiście na imię Stanisław, a ponadto jeden z jego stryjów w młodszym wieku wyjechał do Ameryki, zajął się tą sprawą. Nawiązał korespondencję z adwokatem i konsulatami, a kiedy wreszcie osiągnął pewność, że nie jest przedmiotem oszustwa, jak się to często przy amerykańskich spadkach zdarza, wyjechał z braćmi swymi do Nowego Jorku dla załatwienia ostatecznych formalności i podjęcia pieniędzy.

Przed laty dwudziestu został zwinięty istniejący w Tarnopolu konwikt OO. Jezuitów. Zakład naukowy, zastępujący zarazem przez prze ciąg długich lat szkolny ognisko rodzinne, utrzymał się mile na całe życie w sercach wychowanków, który też korzystając z przypadającej na ten rok 50-letniej rocznicy jego wznowienia odbyli zjazd koleżeński we Lwowie w sobotę dn. 19 bm. tak celem uczczenia tej rocznicy, jak i dla odświeżenia wspomnień młodości spędzonej w szkole wychowującej pod hasłem Boga i ojczyzny.

Na zjazd przybyło około 100 dawnych uczniów konwiktu, którzy zebrali się około godziny 10 wieczorem w salach hotelu Georgera. Zebranych powitał August hr. Dzieduszycki, kreśląc historję zakładu, który po latach 30 istnienia swego w Tarnopolu, przeniesiony został do Chyrowa, gdzie się dalej pomyślnie rozwija. W nie dziele rano wysłuchali uczestnicy zjazdu mszy św. w kościele OO. Jezuitów, a wieczorem odbył się w Grand hotelu wspólny obiad.

W poniedziałek rano wyjechali uczestnicy zjazdu do Chyrowa.

Dr. Lazar Car, wiceprezes Związku Sokółów chorwackich z Zagrzebia, przybył tu, aby zaprosić imieniem Związku chorwackiego Sokółów polskich na zlot sokolskiej drużyny chorwackiej Zlot odbędzie się 2 i 3 września w Zagrzebiu, z równoczesnym otwarciem krajowej wystawy rol

niczo gospodarskiej. Gość zwiedzał osoblwość naszego miasta i był na posiedzeniu wydziału Związku, na którym omawiano sprawę zlotu.

Dyr. Heller wyjechał do Warszawy.

Ze świata.

* *Ślub Alfonsa XIII.* Dnia 31 bm. odbędzie się obrząd zaślubin młodego króla Hiszpanji Alfonsa z Enną księżniczką Battenberską.

Już dnia 24-go bm. uda się z przedstawicielami rządu do Irunu, aby osobiście powitać narzeczoną na ziemi hiszpańskiej, poczem towarzyszyć jej będzie do samego Madrytu.

Dotychczas pędziła księżniczka Ena życie swobodne i wesołe u boku matki w Osborne Cottage pod Londynem. Po ślubie natomiast otoczy ją pompa i ceremonja jednego z najbardziej zachowawczych pod względem etykiety, a tem samem najnudniejszych dworów Europy.

Śmiało nawet powiedzieć można, że w żadnym kraju etykieta dworska nie jest tak ściśle zachowywana, jak w Hiszpanji, gdzie samo dotknięcie osoby królewskiej uchodzi niemal za zbrodnię i jest surowo karane.

Króla, oraz jego małżonkę otacza od kolebki aż do grobu tak skombinowany ceremonjał, należny władcy. Hiszpanie czuliby się dotkniętymi w swej dumie narodowej, gdyby ten ceremonjał w jakiś sposób naruszono. I do młodego Alfonsa zbliżano się z oznakami tej samej czci i uszanowania, jakie przysługują dorosłemu monarsze. Nawet w dniu chrztu, który obchodzono z wielką pompą i uroczystością, musiał młodociany król poddać się jeszcze siedmiu innym ceremonjom. Te nużące przepisy etykiety dworskiej towarzyszą mu nieodstępnie aż do ostatniej pielgrzymki do Zamku Eskurjału, gdzie złożone są zwłoki władców Hiszpanji.

Ten sam ceremonjał będzie obecnie obowiązywał także młodą królową. Nie wolno jej np. nigdzie opuszczać pałacu inaczej, jak tylko w otoczeniu przynajmniej 20 osób. W Madrycie zamieszka królowa w jednym z najpiękniejszych pałaców Europy, który mniej więcej przed dwustu laty zbudował Filip V. Kiedy Napoleon I wstępował po raz pierwszy po znajdujących się tutaj wspaniałych schodach marmurowych, zwrócił się do króla hiszpańskiego ze słowami: „Mieszkać bez porównania wspanialej, aniżeli ja”.

Pałac ten zajmuje przestrzeń 2,500 stóp kwadratowych, a wewnątrz jego urządzone jest z przepychem niesłychanym. Szczególnie odznacza się wspaniałością sala tronowa, gdzie znajduje się precudna posadzka z mozaiki, ozdoby z różnobarwnego marmuru, powala pokryta wspaniałymi malowidłami, olbrzymie drogocenne kandelabry i zwierciadlane ściany. Sam tron zdobią cztery wielkie lwy, ulane ze srebra, a po obu bokach stoja posągi Maurów wielkości naturalnej. Wielki, wspaniały budynek w El Prado zamieszkuje król, jeżeli poluje w tej okolicy; nadto posiada jeszcze władca Hiszpanji zamki w Aranju ez i Ildefonso, wspaniałe Alkazar, otoczony murami, a noszący rozległe apartamenty, błyszczące od złota i różnobarwnej porcelany, o smukłych kolumnach, pięknych łukach i stropach wreszcie słynną Alhambę. Najprawdopodobniej jednak królowa Ena najczęściej przebywać będzie w uroczystym pałacu w San Sebastian, skąd roztacza się wspaniały widok na zatokę Biskajską, wybrzeża Hiszpanji i Francji. W San Sebastian także i etykieta dworska nie jest tak ściśle przestrzegana, jak na hiszpańskim dworze królewskim w Madrycie; para królewska prowadzi tam, jako w letnisku, swobodniejszy tryb życia.

Król Alfons i jego narzeczoną mają wiele przyzwyczajzeń wspólnych. Ks. Ena jest wielką zwolenniczką teatru i muzyki, które to zamiłowania nie podziela z nią jej przyszły małżonek. Oboje są zapalonymi lubownikami jazdy konnej i samochodowej, a zarazem uprawiają z powodzeniem sport pływacki.

Dzienniki hiszpańskie zamieszczają już obecnie liczne wzmianki o sukni ślubnej i kosztownych tualetach wizytowych, które król Alfons zamówił dla swojej narzeczonej. Suknia ślubna i wspaniały, jedwabny kostjum zielonej barwy, zamówione w pierwszorzędnej pracowni Madrytu nie są jeszcze zaczęte, gdyż fabryka czeku-

Dr Nieć i Ska **DYWANY PERSKIE, KILIMY I PORTJERY.** Największy skład. Najniższe ceny.
Kraków, Rynek gł. L. 25.

je na specjalnie robione materje z Lugdunu. Ko ronki, które będą użyte do tych dwóch kosty mów, tak bardzo spodobały się królowi, że je wraz z próbką materji sam esobiście zawiózł narzeczonej do Cowes. Suknia ślubna będzie zrobiona z białego jedwabiu i bardzo suto ubrana w kosztowną koronkę brukselską, której 20 łokci zużytych będzie na samą mantylę. Jest ona bardzo długa i pokryta bogatym, srebrnym wysydem w kształcie róży, stanowiącej godło Hiszpanji. Stanik jest głęboko wycięty, a kostjum sam o czworokątnej „docollete“, jest również bogato ubrany srebrnymi różami i aplikacją z koronek.

Główne punkty programu weselnego są następujące: Dnia 29-go bm. przybycie gości i przyjęcie ich u dworu; wieczór na zamku; dnia 30-go przybycie obcych misji; dnia 31-go zaślubiny; dnia 1-go czerwca obiad galowy i wielkie przyjęcie u dworu; dnia 2-go widowisko galowe w teatrze królewskim (Teatro Real); dnia 3-go bal dworski; dnia 4-go bal u księżny Fernan Nunez; dnia 5-go wieczór u dworu i pożegnanie rodziny królewskiej. Zarząd miejski Madrytu postanowił wybudować mieszkania dla robotników i dać im nazwę „Domu królowej Wiktorji Eugenji“ dla upamiętnienia dnia ślubu. Burmistrz Madrytu wezwał wszystkich burmistrzów Hiszpanji do podpisania się w albumie, który będzie ofiarowany królowi. Arystokracja będzie uczestniczyła w wielkiej procesji, w swych galowych, wspaniałych karocach w liczbie 50. Na korowód z pochodniami złożą się 23 oddziały; niesione będą chorągwie z napisami, oddającymi hołd takim słynnym mężom, brytańskim, jak Szekspir, Wellington, Byron, Stephenson i Gladstone. Hiszpanie z Argentyny zamówili u znanego rzeźbiarza Benlliura dwa popiersia marmurowe króla Alfonsa, oraz przyszłej królowej i złożyli na ten cel 50.000 franków.

* Hr. Pückler jest znanym w Niemczech antysemitą, a jego mowy w kwestji żydowskiej przewyższają gwałtownością wszystko, co kiedykolwiek o żydach powiedziano. Za jedną z takich mów skazano go na kilka miesięcy więzienia w twierdzy Wisłoujście (Weichselmünde). Stamtąd, wziął hr. Pückler urlop na kilka dni, pojechał do Berlina i odbył zgromadzenie, na którym powiedział pomiędzy innymi:

„W „budzie świńskiej“ (Saubude) w Wisłoujście, gdzie pro patria et gloria mam odsiedzieć kilka miesięcy, podoba mi się czasem bardzo, ale jednak w Berlinie jest lepiej. Ze „świńskiej budy“ wysłałem do cesarza prośbę o ułaskawienie, ale otrzymałem odmowną odpowiedź. Tego nie rozumiem, ponieważ zasłużyłem się bardzo dla cesarza i państwa, tak że według prawa przysługiwałyby mi order czerwonego orła z brylantami i mieczami. Ale na dworze cesarskim wieje dziwny wiatr. Na pewnym obiedzie w zamku siedziało trzech żydów obok sześciu generałów. Dwóch z tych żydów, Caro i Friedländer, zostało nawet wyniesionych do stanu szlacheckiego. Co do mojej osoby, to dziękuję za takich towarzyszy stanu. Niedługo też będziemy mieć żydowskiego kanclerza rzeszy i żydowskiego komendującego generała korpusu gwardji. Cesarz ma listę cywilną, wynoszącą 16 milionów marek; z nich możnaby spokojnie 10 milionów skreślić, wtenczas musiałby cesarz zaniechać niepotrzebnych podróży i więcej siedzieć w domu. Inni naczelnicy państw, jak na przykład prezydent Roosevelt, mają wiele mniej i przytem te same obowiązki reprezentacyjne. Nasz kanclerz rzeszy jest również wielkim przyjacielem żydów. Mojem zdaniem, powinien on otrzymać dymisję, gdy zem dla w parlamencie wskutek mowy swojego kochanego czerwonego przyjaciela Bebla. Natenczas Bebla samego proponowałbym jako jego następcę i kazałbym go obwołać Jaśnie Oświeconym Augustem von Beblem. Przez ustawy nie można już wcale rozwiązać kwestji żydowskiej. Dlatego muszę raz przy świetle księżycy odbyć przegląd moich kochanych czerwonych chłopów na polu Tempelhofskiem. Zorganizuję także braci włóczków od kufła, a wtenczas odniesiemy zwycięstwo. Podczas parady na polu Tempelhofskiem moi trębaczki z Klein Tschirne grać będą marsza: „Haben sie nicht den kleinen Cohn gesehen?“ — Zebranie było chwilami burzliwe i o mało co rozwiązałaby je policja, a uniknięto rozwiązania tylko śpiesznym zawieszeniem zebrania na 10 minut.

Przesilenie.

Wiedeń. Z powodu odwołania przez prezydenta Vettera zwołanego na dziś posiedzenia Izby posłów, zebrało się dziś w sali poselskiej około 70 posłów ze wszystkich stronnictw na prywatną naradę. Obecni wybrali przewodniczącym zebrania posła Pradego, który usiadł przy stole referentów. Prade zabrał następnie głos i podniósł, że hr. Vetter wedle regulaminu nie miał prawa odwoływać zapowiedzianego na dziś posiedzenia, że tedy zgromadzonym posłom nie można zabronić, aby na prywatnych naradach zaprotowali przeciw takiemu postępowaniu. Mowca zaznacza dalej, że narad nie może lepiej rozpocząć, jak wyrażeniem największego ubolewania z powodu ustąpienia ks. Hohenlohego do którego przywiązywano tak wielkie nadzieje i który pierwszy wystąpił przeciw przemożnym wpływom rządu węgierskiego (Żywe oklaski.)

Następnie wybrano sekretarzami zebrania posłów Herolda (Wszechniemca, Romańczuka i Szukljego.

Pernerstorfer zaznacza, że postępowanie prezydenta hr. Vettera sprzeczne jest z regulaminem. Mowca wnosi, aby świeżo wybrane biuro zgromadzenia udało się do prezydium Izby poselskiej celem zwrócenia uwagi na nieregularne postępowanie i zażądało, aby posiedzenie, zwołane na dziś, się odbyło.

Schoenerer domaga się, aby ewentualnie jutro odbyło się posiedzenie Izby.

Steiner komunikuje, że klub chrześcijańsko-socjalny zastanawiał się dziś nad tą sprawą i uchwalił wnieść protest do prezydium przeciw odwołaniu zapowiedzianego posiedzenia Izby.

Wnioski Pernerstorfera i Schoenerera wśród żywych oklasków jednogłośnie uchwalono, poczem narady przerwano, a posłowie Prade, Herold, Romańczuk i Szuklje udali się do hr. Vettera. Konferencja trwała godzinę, poczem o godzinie 12 i pół Prade otwarł znowu narady posłów i oświadczył, że właśnie odbywa się konferencja przewodniczących klubów w celu załagodzenia konfliktu. Hr. Vetter oświadczył, że nie może przyrzec, iż dziś lub jutro zwoła posiedzenie.

Wniosek Schoenerera, aby prezydentowi Vetterowi wyrazić votum nieufności został potem cofnięty.

Wiedeń. Jak słychać konferencja przewodniczących klubów, na której były reprezentowane wszystkie stronnictwa z wyjątkiem wszechniemców, oświadczyła się za zwołaniem posiedzenia Izby na jutro. Wybrano subkomitet z ośmiu członków, który ma przygotować ostry wniosek nagły, w którym wyrażone ma być stanowisko wobec obecnej sytuacji politycznej. — Subkomitet ma przedstawić ten wniosek na ponownej konferencji przelożonych klubów, mającej się odbyć dzisiaj o godz. 7 wieczorem.

Przełożeni klubów mają postarać się o jednomyślne przyjęcie tego wniosku na jutrzejszym posiedzeniu Izby, a dalej, gdyby odroczone Izbę, i niemożliwym było odbycie jutro posiedzenia, mają przewodniczący klubów wpłynąć na swoich członków swoich klubów, aby wszyscy do delegacji wybrani członkowie złożyli swoje mandaty.

Wiedeń. Związek socjalno-demokratyczny postanowił, na dzisiejszym posiedzeniu, wezwać inne stronnictwa, aby wspólnie przypomnieli prezydentowi Izby, że obowiązek jego wymaga, aby mimo nielegalnego odwołania, dzisiejsze posiedzenie się odbyło.

Niemiecka partya postępowca na dzisiejszym posiedzeniu, na którym omawiano sytuację stworzoną przez dymisję ks. Hohenlohego i dawano ogólnie wyraz zadowoleniu z powodu, iż ostatecznie znalazł się rząd austriacki, gotowy bronić energicznie interesów Austrii wobec Węgier wyraziła ubolewanie, że usiłowania rządu z tak niepomyślnym spotkały się rezultatem. Podnoszono, iż jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, że wydarzenia ostatnich dni nie mogą pozostać bez wpływu na stanowisko delegatów. Przewodniczący otrzymał następnie polecenie, aby porozumiał się z innymi, przede wszystkim niemieckimi stronnictwami, w sprawie jednolitego zachowania się wszystkich członków delegacji. Przewodniczący otrzymał dalej polecenie, aby postarał się, aby odbyła się jeszcze jedna konferencja przelożonych klubów.

Klub centrum po szczegółowej dyskusji nad

położeniem wewnętrznym politycznym postanowił wyrazić podziękowanie ustępującemu prezydentowi ministrów za jego stanowisko wobec Węgier i dał wyraz zapatrywaniu, że każdy rząd austriacki obowiązany jest do energicznego występowania przeciw żądaniom Węgier, w sprawie jednostronnej zmiany spraw wspólnych. Wyrażono dalej zapatrywanie, że rząd musi o tem pamiętać, że ustępując wobec Węgier podkopuje siłę monarchii, powagę Korony i toruje drogę agitacji przeciwpatriotycznej i przeciwdynastycznej. Klub wyraził wreszcie zapatrywanie, że Izba posłów, odłożywszy na bok wszelkie wątpliwości, wystąpi jednogłośnie w obronie interesów tej połowy monarchii wobec Węgier i zjednoczy się w energicznym proteście przeciw wszelkim dążeniom Węgier, które narażają na szwank interesy gospodarcze państwa, jeżeli nie już jego egzystencję. Klub centrum zastrzeżę się przeciw temu, aby bez lub wbrew woli parlamentu, w jakikolwiek sposób decydowano o wspólnych sprawach obu połów monarchii.

TELEGRAMY.

(z dnia 29 maja)

Z SEJMU WĘGIERSKIEGO.

Budapeszt. Na dzisiejszym posiedzeniu sejm węgierski przedłożył minister handlu projekt ustawy w sprawie autonomicznej taryfy cłowej, której moc działania rozciąga się na cały obszar krajów węgierskich. Ustawa ta postanawia, że jak długo wyrażony w art. 39 z r. 1899 stan względnie wzajemność z krajami i królestwami reprezentowanymi w Radzie państwa nie doznają zmiany i jak długo w krajach i królestwach reprezentowanych w Radzie państwa identyczne normy są w mocy, mają ważność postanowienia cytowanej ustawy, dla obrotów z krajami i królestwami reprezentowanymi w Radzie państwa, a także i dla prowincji okupowanych. Podczas trwania obecnego stanu i wzajemności, jednakże nie później niż do czasu upływu zawartego z państwem niemieckim traktatu handlowego, postanowienia tego projektu ustawy i uzupełniającej go taryfy celnej, mogą być tylko wtedy zmienione, jeżeli równa zmiana nastąpi także w krajach i królestwach reprezentowanych w Radzie państwa. Poleca się rządowi, aby przy przeprowadzeniu tego projektu ustawy i zastosowaniu autonomicznej taryfy, postępował, w sprawie dochodów cłowych i innych kwestji odnoszących się do wzajemności w porozumieniu z rządem królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa.

Stanowisko rządu.

Petersburg. (Tel. Wł.) Po sobotnim nosie dzeniu Dumy odbyło się nadzwyczajne posiedzenie ministrów. Gabinet postanowił ignorować zupełnie Dumę. Ministrowie pozostają na swych stanowiskach.

Zamiast konstytucji... śniadanie.

Petersburg. (Tel. Wł.) Prezes Dumy Muromcew zaproszony został na śniadanie (!) do cara Hapon.

Petersburg. (Tel. Wł.) Żona Hapona nadesłała do redakcji „XX Wieku“ list, w którym stwierdza fakt zgonu jej męża i prosi o zaprzestanie wszelkich na ten temat rozpraw.

NADEŚLANE.

Rubryka ta nie pochodzi od Redakcji, która też za nią nie odpowiada.

twoje i płynne

Sarga glicerynowe *mydło* czyni skórę białą i delikatną.

Wszędzie do nabycia.

Sarga glicerynowe mydła nadają się zarówno dla starszych, jak i dla dzieci w najwcześniejszym wieku jako znakomity środek oczyszczający. Stosowany z najlepszym skutkiem przez znane powagi, jak prof. Dra Hebra, Schauta, Frühwald, Karol i Gustaw Breus, Schandlbauer i w. i. 733/10

„MYDŁO MACIERZANKOWE“

tylko W. BRACHA z Tarnowa.

Najlepsze mydło toaletowe, **MYDŁO MACIERZANKOWE**, jedyny niezawodny środek przeciw wszelkim wyrzutom. Liszaje, piegi, plamy wątrobiane, czerwoność nosa, wagner, pryszcze, wysypkę, lupież z głowy i t. p., gubi radykalnie. — Cena mydła, 60 hal. — Do nabycia w wyłączn. składzie fabryczn. Skład apt. „Sanitas“, Kraków ul. Długa 16.

Kredyt osobisty dla Urzędników, Oficerów, Nauczycieli etc.
 Istnieje Stowarzyszenie Oszczędności i Zaliczkowe Związku Urzędników udzielają na przystępnych warunkach także na długoletnią spłatę pożyczek osobistych. Agenci w Łodzi. — Adresów Towarzystwa udziela się bezpłatnie. Zentraleitung des Beamtenvereines, Wien, Wipplingerstrasse 25. 729 39

Śpiewnik dla ludu

St. Tomaszewskiego z Bydgoszczy skonfiskowany przez pruską prokuratorję. (a wydawca skazany na trzy miesiące więzienia) ma do nabycia Zygmunta Tomaszewskiego, Kraków, ul. św. Krzyża 7. po cenie 1 kor. (80 fen.)
 Zamiejscowi zechcą przesłać należytość w znaczkach poczt. bez dołączenia portorium, a otrzymają Śpiewnik odwrotną pocztą franko.

Młodym i starszym mężczyznom
 Powinno się pouczającą nagrodzoną metodą w nowym pomnożonym wydanym Radcy lek. Dra Müllera o zaburzeniach nerwów i systemu seksualnego,
 również o ich leczeniu. Wolno przesyła w kowercie za 1.20 zł. znaczek poczt. 949 52
 Curt Röber, Braunachweig.

Wymagany chłopiec
 do praktyki masarskiej. Masar M. Wałaskiewicz w Dębicy. 1355 3

Zwiezła Historya Sztuki
 Z ILUSTRACYAMI
 Dra J. S. Zubrzyckiego. 1368 10
 Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Planowo piękność! Planowo młodość! Planowo wdzięk!

Jeżeli chcesz i otrzymasz ją Pani, toż jest naturalną. Być piękną, stać się piękną i piękną pozostać jest w sztuce i pragnieniem każdej kobiety. Dajemy Pani do tego środka: Prof. Williama prawdziwe amerykańskie tabletki „Axa“ w swym osobliwym rodzaju złożeniu są środkiem na cerę nie dającym się ani prześladować, ani prześlęgnąć. Prof. William prawdziwe amerykańskie tabletki „Axa“ w swym składzie, nie wpadającym w oko, przyjemnym w zastosowaniu czynią skórę miękką jak aksamit, podatną i elastyczną, dają jej szczególnie delikatny kolor i naturalny połysk zupełnego zdrowia i czynią ją odporną na wpływy powietrza. Najdelikatniejsza skóra może znieść ostre powietrze, jest ubezpieczona przed wiatrem, nie cierpi od deszczu, nie opali jej najwięcej żar słoneczny. Przy zastosowaniu tabletek „Axa“ występuje już po dwu, trzech dniach widoma zmiana cery. Jest ona odąd jasna, ma rumiane. W starszym wieku panie i mężczyźni dziwią się, jak spadły policzki znów się zaokrąglają w krótkim czasie, jak przedczesne zmarszczki i fałdy znikają. Szpetną cerę, skazy, zmarszczki, krostki, wypieki, piegę, wypryski, czerwoność nosa i t. d. usuwa się zdumiewająco krótkim czasie. Jedną jedyną próbą przekona Panią o cudownym działaniu tabletek „Axa“.

Prof. Williama prawdziwe amerykańskie tabletki „Axa“ jeżeli się wypełni należycie przepisy łatwe, wszędzie wykonalne i nie wiele zachodu wymagające, sprawiają, że skóra staje się miękką, podatną, jej barwa świeża, pory czyste i piękność zupełna.

Do wszelkich celów toaletowych, do kąpiel i pokoju dziecięcego, ażeby włosy utrzymać i upiększyć, na skórę głowy i na cerę są tabletki „Axa“ stanowczo najlepszym środkiem.

Prof. Williama prawdziwe amerykańskie tabletki „Axa“ są najcenniejszą rzeczą dla mężczyzny, pań, dzieci i niemowląt. Cena pudełka Nr. 1 (25 tabletek do 25-razowego użytku) K 2.50, pudełko Nr. 2 (50 tabletek do 50-razowego użytku) K 4.50, pudełko Nr. 3 (100 tabletek do 100-razowego użytku) 8 K. Wysła za zaliczką lub po otrzymaniu należytości europejski skład **Riviera Parfumerie** Wiedeń, Kohlmarkt 1. 606 0

Przy cierpieniach żołądka

występują wskutek zaniedbanych zaburzeń organów trawienia najczęściej: brak apetytu, zatwardzenie, palenie w piersiach (zgaga), wzdęcie, zły posmak, bóle głowy etc. i są niebezpiecznym przyczyną wielkiej szkody na zdrowiu jeżeli się szybko temu nie zapobiegnie. Jako znakomity środek przeciw wszystkim objawom zapalonego żołądka zyskały sobie od dziesiątek lat jako krople mariaccelskie ogólnie znane i ulubione 2179 12

Brady'ego krople żołądkowe
 z powodu swojego pobudzającego apetyt i wzmacniającego działania, powszechnie uznane. Cena za flaszkę wraz ze sposobem użycia K.—80. Flaszka podwójna K 1.40.

Przy zakupie w aptekach żądać wyraźnie tylko prawdziwych kropli żołądkowych Brady'ego i nie dać się namówić na coś innego. Zwracać prosić przytem uwagę na opakowanie w czerwone faldowane pudełko z wizerunkiem Matki Boskiej jako marki ochronnej i podpisem *G. Brady*

Główny skład C. Brady'ego apteka Wien I., Fleischmarkt, Nr 1. 377 za pobraniem lub zaliczką Koron 5 sześciu małych, Kor. 4.50 trzy duże flaszki odpłatnie, bez dalszych kosztów.

Sztuczne kąpiele mineralne

borowinowe, gazowe, ischlańskie, solankowe, igliwiowe, aromatyczne, jodowe, sublimatowe i t. p.
Zbiorowe Inhalatoryum na sposób zagraniczny 336 16
 W PRYW. LECZNICY
 DRA CEZARA KOMOROWSKIEGO
 Kraków, DębniKI ul. Pocztowa 112 tuż przy moście.

Osoba w podeszłym wieku 84-letnia z rodziny ś. p. St. Zameckiego, znanego obywatela wielkiego miasta Krakowa, który stracił majątek podczas powstania w r. 1831, obecnie pozostaje w przykrem położeniu bez środków do życia, gdyż nie ma odwagi prosić o wsparcie, lecz na tej drodze puka do serc Rodaków o jakąkolwiek pomoc materialną. Łaskawe datki przyjmie Admin. »Głosu Narodu« dla Zameckiej lub Nowa Wieś Narodowa l. 43 u dróżnika.

C. k. austriackie koleje państwowe.

Wyciąg z Rozkładu Jazdy

ważnego od 1 maja 1906 roku.

Odjazd z Krakowa i z Podgórza:	Przyjazd do Krakowa i do Podgórza
4.30 rano pociąg osobowy Nr. 31 z Krakowa	4.20 rano poc. osob. Nr. 12 do Podgórza-Płaszowa.
4.47 rano pociąg osobowy Nr. 1032 z Podgórza-Płaszowa	4.42 rano poc. osob. Nr. 12 do Krakowa
4.53 rano pociąg osobowy Nr. 1032 z Podgórza przyst. do Oświęcimia przez Podgórze, Płaszów, Skawina; połączenia: w Spytkowicach do Wadowic, Alwerni i Sierszy Wodnej, w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia.	z Podwołoczyk i Ickan; połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Tarnowie od Jasła i od Orlowa;
6.43 rano pociąg pospieszny Nr. 3 z Krakowa	5.45 rano poc. osob. Nr. 1017 do Podgórza przystanku
6.50 rano pociąg pospieszny Nr. 3 z Podgórza-Płaszowa do Podwołoczyk i do Ickan; połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, Nowego Sącza, Orlowa, Koszyc i Budapesztu, (przyjazd 9.55 wieczór) w Rzeszowie do Jasła a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa.	5.52 rano poc. osob. Nr. 48 do Podgórza-Płaszowa
8.10 rano pociąg osobowy Nr. 15 z Krakowa	6.07 ran. poc. osob. Nr. 48 do Krakowa
8.22 rano pociąg osobowy Nr. 15 z Podgórza-Płaszowa do Lwowa; połączenia: W Dębicy do Tarnobrzega, Nadbrzezia i przez Rozwadow w kierunku Przeworska; w Przeworsku do Tarnobrzega.	z linii transwersalnej przez Suche, Skawinę, Podgórze, Płaszów
8.30 rano pociąg mieszany Nr. 411 z Krakowa	6.41 ran. poc. posp. Nr. 2 do Podgórza-Płaszowa
8.46 rano pociąg mieszany Nr. 411 z Podgórza-Płaszowa do Wieliczki:	6.50 ran. poc. posp. Nr. 2 do Krakowa
8.40 rano pociąg osobowy Nr. 6211 z Krakowa do Kocmyrzowa i do Mogiły	z Ickan; połączenia w środy i niedziele przez Konstancję z Konstancynopola (okretem do Konstancji) codzień od Bukaresztu.
9.02 przed poł. pociąg osobowy Nr. 41 z Krakowa	7.19 rano poc. osob. Nr. 412 do Podgórza-Płaszowa
9.17 przed poł. poc. osob. Nr. 1012 z Podgórza-Paszowa	7.30 ran. poc. osob. Nr. 412 do Krakowa
9.24 przed poł. poc. osob. Nr. 1012 z Podgórza przyst. na linie transwersalnej przez Podgórze Płaszów, Skawinę, Suche; w Kalwarii do Wadowic i Bielska; w Suchej do Żywca i Dwardonia, w Chobówce do Zakopanego, w Nowym Sączu do Orlowa, Koszyc i Budapesztu, od 16. IX do 30. IV. 1906 z Krakowa do Zakopanego wóz wprost przechodzący pierwszej i drugiej klasy.	z Wieliczki
11.00 przed poł. poc. osob. Nr. 13 z Krakowa	7.40 rano poc. osob. Nr. 6212 do Krakowa
11.12 przed poł. poc. osob. Nr. 13 z Podgórza-Płaszowa do Podwołoczyk i do Ickan; połączenia w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, do Nowego Sącza, Orlowa, Koszyc i Budapesztu; w Rzeszowie do Jasła a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa, Stryja.	z Kocmyrzowa i Mogiły
1.15 po poł. poc. osob. Nr. 33 z Krakowa	7.45 rano poc. osob. Nr. 1033 do Podgórza przystanku
1.30 po poł. poc. osob. Nr. 1034 z Podgórza-Płaszowa	7.53 rano poc. osob. Nr. 1033 do Podgórza-Płasz wa
1.38 po poł. poc. osob. Nr. 1034 z Podgórza przystanku do Suchy i Oświęcimia przez Podgórze, Płaszów, Skawinę; połączenia w Kalwarii do Wadowic i Bielska, w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia.	8.10 rano poc. osob. Nr. 32 do Krakowa
1.30 po poł. poc. miesz. Nr. 461 z Krakowa	z Oświęcimia i Suchy; połączenia w Oświęcimiu od Wiednia i Krakowa, w Spytkowicach od Suchej, Wadowic, w Kalwarii od Wadowic;
1.47 po poł. poc. miesz. Nr. 461 z Podgórza Płaszowa do Wieliczki:	8.32 rano poc. osob. Nr. 18 do Podgórza-Płaszowa
1.45 po poł. poc. osob. Nr. 6213 z Krakowa do Mogiły i Kocmyrzowa	8.45 rano poc. osob. Nr. 18 do Krakowa
2.49 po poł. poc. posp. Nr. 5 z Krakowa do Lwowa; połączenia w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła i do Nowego Sącza, w Rzeszowie do Jasła stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa, Stryja.	z Podwołoczyk i z Ickan, połączenia w Tarnowie od Nowego Sącza — Stróż
3.15 po poł. poc. osob. Nr. 25 z Krakowa	10.28 rano poc. mieszany Nr. 1061 do Podgórza przystan.
3.25 poc. osob. Nr. 25 z Podgórza Płaszowa do Słotwisy	10.35 rano poc. miesz. Nr. 1061 do Podgórza-Płaszowa
6.15 wiecz. poc. osob. Nr. 19 z Krakowa	z Oświęcimia; połączenia w Oświęcimiu od Wiednia i Wrocławia, w Podgórzu-Płaszowie od Krakowa i Lwowa
6.25 wiecz. poc. osob. Nr. 19 z Podgórza Płaszowa do Stróż, połączenia w Stróżach do Nowego Sącza	11.22 przed poł. poc. miesz. Nr. 462 do Podgórza-Płasz.
7.40 wiecz. poc. miesz. Nr. 463 z Krakowa	11.35 przed poł. pociąg miesz. Nr. 462 do Krakowa
7.51 wiecz. poc. miesz. Nr. 463 z Podgórza-Płaszowa do Wieliczki	z Wieliczki:
8.00 wiecz. poc. osob. Nr. 45 z Krakowa	1.05 po poł. pociąg osob. Nr. 6214 do Krakowa
8.13 wiecz. poc. osob. Nr. 1016 z Podgórza-Płaszowa	z Kocmyrzowa i Mogiły:
8.20 wiecz. poc. osob. Nr. 1016 z Podgórza przystanku na linie transwersalnej przez Podgórza-Płaszów, Skawinę, Suche, połączenia w Skawinie do Oświęcimia a stamtąd do Wiednia, w Kalwarii do Wadowic, w Nowym Sączu do Orlowa, Koszyc i Budapesztu, w Zagórzaach do Gorlic.	1.17 po poł. poc. osob. Nr. 14 do Podgórza-Płaszowa
8.05 wiecz. poc. osob. Nr. 6215 z Krakowa do Kocmyrzowa	1.30 po poł. poc. osob. Nr. 14 do Krakowa
8.38 wiecz. poc. posp. Nr. 1 z Krakowa do Ickan Bukaresztu, Konstancji a stąd w czwartki i niedziele okretem do Konstancynopola.	z Lwowa; połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Dębicy od Przeworska przez Rozwadow, od Nadbrzezia, w Tarnowie od Orlowa, Nowego Sącza, Jasła i Stróż
9.00 wiecz. poc. osob. Nr. 17 z Krakowa	2.24 po poł. poc. posp. Nr. 6 do Krakowa
9.10 wiecz. poc. osob. Nr. 17 z Podgórza-Płaszowa do Podwołoczyk i Ickan	ze Lwowa:
10.55 wiecz. poc. osob. Nr. 11 z Krakowa	4.17 po poł. poc. osob. Nr. 1011 do Podgórza przystanku
11.05 w nocy poc. osob. Nr. 11 z Podgórza-Płaszowa do Podwołoczyk i do Ickan, połączenia: w Bierzanowie do Wieliczki, w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła do Nowego Sącza, Orlowa, Koszyc i Budapesztu; w Dębicy do Tarnobrzega, Nadbrzezia przez Rozwadow w kierunku ku Przeworsku; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa i w Przeworsku do Tarnobrzega.	4.25 po poł. poc. osob. Nr. 1011 do Podgórza-Płaszowa
11.50 w nocy pociąg osob. Nr. 47 z Krakowa	4.40 po poł. poc. osob. Nr. 42 do Krakowa
12.02 w nocy poc. osob. Nr. 1023 z Podgórza-Płaszowa	z linii transwersalnej przez Suche, Skawinę, Podgórza-Płaszów, połączenia w Zagorzanach, z Gorlic, w Jasle od Rzeszowa, w Chabówce od Zakopanego w Suchej od Zwardonia, w Kalwarii od Bielska, Wadowic.
12.08 poc. osob. Nr. 1023 z Podgórza przystanku do Nowego Sącza przez Podgórze-Płaszów, Skawinę, Suche, połączenia w Skawinie do Dworów, w Suchej do Żywca i z Wardenia, w Chabówce do Zakopanego, w Nowym Sączu do Orlowa, Koszyc i Budapesztu, z Krakowa do Zakopanego kursują wozy wprost przechodzące.	6.12 wiecz. osob. Nr. 16 do Podgórza Płaszowa
	6.25 wiecz. poc. osob. Nr. 16 do Krakowa
	z Podwołoczyk i z Stanisławowa połączenia w Przeworsku od Tarnobrzega, w Tarnowie od Nowego Sącza, Stróż, od Nowego Zagórza, Jasła przez Stróż, w Bierzanowie od Wieliczki.
	7.10 wiecz. pociąg osob. Nr. 6216 do Krakowa
	z Kocmyrzowa
	8.55 wiecz. osob. Nr. 1035 do Podgórza przystanku
	9.00 poc. osob. wiecz. Nr. 1035 z Podgórza-Płaszowa.
	9.12 wiecz. osob. Nr. 44 do Krakowa
	z Oświęcimia połączenia w Oświęcimiu od Wiednia i Wrocławia; w Spytkowicach od Sierszy Wodnej, Alwerni.
	9.31 wiecz. poc. posp. Nr. 4 do Podgórza-Płaszowa
	9.38 wiecz. poc. posp. Nr. 4 do Krakowa
	z Podwołoczyk i z Ickan połączenia w Przeworsku od Tarnobrzega, w Rzeszowie od Jasła, w Dębicy od Przeworska przez Rozwadow od Nadbrzezia i Tarnobrzega, w Tarnowie od Budapesztu (odjazd 7 rano) Koszyc, Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, Jasła przez Stróż
	10.35 wiecz. osob. Nr. 24 do Podgórza-Płaszowa
	10.45 wiecz. osob. Nr. 24 do Krakowa
	z Rzeszowa połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Dębicy od Rozwadowa, Nadbrzezia i Tarnobrzega, w Tarnowie od Orlowa, Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, Jasła przez Stróż
	10.41 wiecz. osob. Nr. 1021 do Podgórza przystanku
	10.47 wiecz. osob. Nr. 1021 do Podgórza-Płaszowa
	11.00 w nocy poc. osob. Nr. 46 do Krakowa
	z Nowego Sącza przez Suche, Skawinę, Podgórze-Płaszów; połączenia w Nowym Sączu od Budapesztu, Koszyc, Orlowa, w Habówce od Zakopanego, w Kalwarii od Bielska i Wadowic.

Konkurs.

Celem obsadzenia posady sekretarza gminnego, który zarazem sprawować ma obowiązki inspektora policji rozpisyje się niniejszym konkurs.

Do posady tej przywiązana jest płaca roczna 1500 kor.

Warunki wymagane:

- 1) Nieprzekroczony wiek lat 40.
- 2) Obywatelstwo austriackie.
- 3) Znajomość języków polskiego i niemieckiego.
- 4) Dowód fizycznego uzdolnienia.
- 5) Nieskazitelny charakter.
- 6) Egzamin na sekretarza w gminach objętych ustawą z dnia 9-go lipca 1906 N. 51 Dz. ust. kraj. przepisany rozporządzeniem Wydziału krajowego z dnia 20 kwietnia 1898 Dz. u. kr.
- 7) Przynajmniej jednoroczna praktyka przy rządowych lub autonomicznych władzach administracyjnych.

Podania należyce udokumentowane należy wnieść do ręki podpisanego najpóźniej do dnia 1 lipca 1906.

Pilno, dnia 27 maja 1906.

Zastępca burmistrza:

1371 3

Niemtus.

Zastępców do rozsprzedaży artykułu w miastach i po wsiach poszukuje Fabryka chemiczna, poste restante Tarnów. 1372 3

Notaryusz Jarema w Jasle potrzebuje substytutu na czas urlopu. 1374 2

Rozsadę kapust i różnych kwiatów o ile zapas starczy, wysprzedaje „Flora” dom rolniczo-ogrodniczy w Tarnowie. 1367 3

18 Parcel budowlanych pod wille i domy w całości lub pojedynczo do sprzedania; cena za sążeń 8 zlr. Wiadomość: ul. Sobieskiego l. 5, parter, między 3—4. Sławiński. 1353 6

Kilka mieszkań letnich w okolicy górzystej do wynajęcia. Lasy szpilkowe, kąpiel rzeczna. Kościół, poczta, stacja kolej. w miejscu. Wiadomość: Jakób Wójcik p. Dobra k. Limanowy. 1352 3

EPILEPSYA.

Kto cierpi na padaczkę, kurcze i inne nerwowe przypadłości, niech zażąda o tem broszury. Do nabycia darmo i opłatnie przez Priv. Schwaben-Apotheke, Frankfurt a. M.

KANARKI

prawdziwe harcyńskie znakomite śpiewaki, z miłym łagodnym głosem, turkotem, fletowym gwizdkiem dzwonkiem, także przy świetle śpiewające, sprzedaje po 4, 6, 8 i 10 zlr. Przesyłam także pocztą za zaliczką z poręczeniem wartości, oraz nadejścia zdrowych do miejsca przeznaczenia. — Polecam również: **Samieciki harcyńskie** dobre do rozmnożenia — po 1 zlr. i 1 zlr. 50 ct.

Modowla prawdziwych harcyńskich Kanarek
J. SZUFA
Kraków, ul. Floryańska 38.

Pół kilo pierza gęsięgo tylko 60 cent.

Rozsyłam zupełnie nowe, szare pierze ręką darte 1 kilo tylko 60 ct., to samo w lepszym gatunku tylko 70 ct. w pocztowych pakietach próbnych 5 kg. za pobraniem pocztowym. **J. Krasa** handel pierzem w Smochowie koło Pragi (Czechy 690). Wymiana dozwolona. Upraszam o dokładny adres. 119 1

lekcyje stenografii

metoda Gabelsbergera. Oferty w Administr. „Głosu Narodu”

HERBATA z RĄCZKĄ

zawsze świeża, największy import w kraju, wszędzie do nabycia a gdzie nie ma, proszę pisać do

Magazynu
JULIUSZA GROSSEGO
w Krakowie, Rynek
2217 0

Ważne

dla wynalazców,
dla fabrykantów,
dla rękodzielników,
dla cyklistów.

Przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres wynalazków, sznitów do pras podług wzorów francuskich i niemieckich, galanteryi i tokarstwa. Sporządza narzędzia pomocnicze dla pp. rymarzy, stolarzy, rzeźbiarzy i t. p. Naprawia maszyny każdego systemu, rowery, motocykle i t. p.

Pracownia mechaniczno-ślusarska

L. JABŁOŃSKIEGO

w Krakowie, Rynek gł. L. 8.

1311 4

Tylko wtedy prawdziwy, jeżeli trójgraniasta flaszka zamknięta poboczną opaską (czerwony i czarny druk na żółtym papierze).

DÓTYCHCZAS NIEZRÓWNANY!

W. MAAGERA prawdziwy oczyszczony

TRAN z wątroby

Miętusów

(w prawie ochronionem opakowaniu)
żółty, flaszka 2 kor., biały, flaszka 3 kor.,

Wilhelma Maagera
w Wiedniu.

Badany przez najznakomitszych lekarzy, a wskutek łatwego trawienia szczególnie także dla dzieci polecony i zapisywany we wszystkich tych wypadkach, w których lekarz chce sprowadzić wzmocnienie całego ustroju, szczególnie pierś i płuc, przybytek wagi ciała, poprawienie soków, oraz wogóle oczyszczenie krwi.

Do nabycia prawie we wszystkich aptekach i składach aptecznych austr.-węgierskiego państwa. 2141 12

Główny skład i rozsyłkę dla państwa austr.-węgier. ma
W. Maager w Wiedniu III./3., Heumarkt Nr. 3.
Naśladownictwa będą sądownie ścigane.

Dra Ksawerego Gorskiego

Polski Przewodnik po Zdrojowiskach

Abacja — Birsztany — Busko — Bystra — Ciechocinek — Cirkwenica — Czarniecka Góra — Druskieniki — Grodzisk — Inowódz — Iwonicz — Jaśkowiec — Kossów — Krościenko — Krynica — Lubień — Marjówka — Meran — Morszyn — Nałęczów — Nowe Miasto — Ojców — Otwock — Puhanka — Pustomyty — Rabka — Rymanów — Sławinek — Sławuta — Solec — Szczawnia — Szepetówka — Tenczyn — Truskawiec — Wysowa — Zakopane — Zawojowa — Żegiestów z licznymi ilustracyami.

Cena w ozdobnej oprawie kor. 4.

Skład główny w księgarni G. Gebethnera i Sp.
w Krakowie.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Właściciel c. k. patentu

STAN. PIOTROWICZ

Zakład wyrobów rymarskich, siodlarskich i galanteryjnych
skórzanych

Kraków, ul. Floryańska 8.

458 0

POLECA UPRZEŻE, SIODŁA, KUFRY, TORBY, NECESAIRY
PUGILARES Y T. D.

Fotele na kółkach dla chorych

kupuje się najlepiej we fabryce **Baumanna Wien VI Millergasse 6.**

gdyż właściciel firmy mając długoletnią praktykę jest w możności polecić każdemu odpowiedni fotel i ręczy za to, że wózek odpowie swemu celowi. — Firma ta, polecana była przez powagi lekarskie i jest dostawcą wybitnych szpitali wojskowych i cywilnych i sanatoryjów. Ilustrowane cenniki gratis. 1189

Franciszek Tumidalski

majster kamieniarski w Dębniku l. 91, p. Krzeszowice

podejmuje się wszelkich robót marmurowych, pomników, tablic z napisami, krupielnic, chrzcielnic, progów do budowy i t. p. — Jedyne główne wyroby posadzki i stopni marmurowych. — Dostarcza odłamów marmurowych. na mo.ajki, posiadając własne łomy marmurowe, przyjmuje wszelkie zamówienia w najprzystępniejszych cenach. 671 4

Największy Zakład Pogrzebowy

Jana Wolnego

Główny skład i fabryka trumien ul. ś. Tomasza

(przy placu Szczepańskim). Telefon Nr. 831. Filja ul. Kopernika l.

Zarząd urządza pogrzeby dla wszystkich stanów, załatwia sam wszy stkie formalności, uchylając pozostałej rodzinie wszelkich trudów Również podejmuje się przewozu zwłok do wszystkich krajów Europy

Posiadając własne KATAKUMBY, odstępuję miejsca pojedynczo na wieczne czasy, lub przyjmuję zwłoki do tymczasowego przechowania. UWAGA. Niektórzy z przedsiębiorców krakowskich ogłaszają się, iż mój własny wyrób trumien, co jest niezgodne z prawdą, gdyż żaden z nich nie ma fachowego uzdolnienia, a tem samem i trumien mu wyrabiać nie wolno, a tylko ja jako majster stolarski prawo to mam i faktycznie trumny wyrabiam.

HERBATA-POPOWA

z rosyjskich herbat najlepsza marka, bywa sprzedawana tylko w oryginalnych pakietach z cłową banderolą

Wszędzie do nabycia.

Technikum Mittweida

Dyrektor: **Prof. A. Holzt.** Królestwo Saskie.
Wyższy Zakład naukowy dla wykształcenia w elektrotechnice i budowie maszyn
Oddzielne oddziały dla inżynierów, techników i wermistrzów.
Laboratorya elektrotechniczne i maszynowe. Warsztaty fabryczno-naukowe. W roku szk. 36 było kształcących się 3610. Programy etc. udziela Sekret.

Meżczyzna głód cierpiący, katolik, lat 29, żonaty, bezdzietny, trzeźwy, uczciwy, straciwszy posiadłość z powodu zwinienia banku, w którym pracował, będąc obecnie w ciężkim położeniu, prosi o nadanie mu posady. — Jest korespondentem języka polskiego, niemieckiego i francuskiego lub guwerner do języka francuskiego. Adres: Drognerya Kraków, Szewska l. 5.

JEDYNA W KRAJU
FABRYKA PASOW
maszynowych

Ignacego Wurma
w Krakowie, ul. Kanonicza l. 18.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: Dr Antoni Beaupré.
W Drukarni „Głosu Narodu” w Krakowie, pod zarządą **S. Tomaszewskiego.**